

Kaupunkiympäristölautakunta

Pöytäkirja

Aika 29.09.2021 16:00 - 19:28

Paikka Askonkatu 2, kokoustila Salpausselkä/Vesijärvi 4. krs / sähköinen kokous

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	McCarron Francis	puheenjohtaja	
	Immonen Anita	I varapuheenjohtaja	
	Sorsa Tuomas	II varapuheenjohtaja	
	Viinikka Anneli	jäsen	
	Sairomaa Tomi	jäsen	
	Nikkilä Ville	jäsen	
	Rantanen Ida	jäsen	
	Tuomi Maarit	jäsen	
	Hälinen Ville	jäsen	
	Kastehelmi Minerva	jäsen	
	Lampinen Minna	kaupunginhallituksen edustaja	Poistui pykälän 46 käsittelyn aikana klo 19.10
	Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja, esittelijä	
	Honkanen Petri	maankäytön johtaja, esittelijä	
	Lastikka Mika	kaupungininsinööri, esittelijä	
	Vilen Minna	asiantuntija	asiantuntijaesittely ja kokouskäsittely/§ 31 klo 17.00-17.30

Suhonen Katja

asiantuntija

asiantuntijaesittely ja
kokouskäsittely/§ 31 klo
17.00-17.30

Kovero Anniina

hallintopäällikkö,
pöytäkirjanpitäjä

Kaupunkiympäristölautakunnan puolesta

Francis McCarron

Anniina Kovero

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Tuomas Sorsa

Ville Nikkilä

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa
<http://www.lahti.fi> 05.10.2021

Anniina Kovero
hallintopäällikkö

§	Otsikko	Sivu
§ 29	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	5
§ 30	Pöytäkirjan tarkastajat	5
§ 31	Talousarviomuutosesitys vuoden 2021 talousarvioon	6
§ 32	Kaupunkiympäristön palvelualueen käyttösuunnitelma 2021, muutoksia hyväksyjiin	11
§ 33	Lahden kaupunkikuvaneuvottelukunnan asettaminen sekä kaupunkiympäristölautakunnan jäsenen ja varajäsenen nimeäminen	13
§ 34	Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus A-2767 sekä siihen liittyvä tonttijaon muutosehdotus M-21-123, Sippolankatu 6 ja 8, Kärpänen	17
§ 35	Asemakaavan muutosehdotus A-2788 Kansakoulukatu 6, Asemantausta sekä siihen liittyvä tonttijaon muutosehdotus M-21-141	22
§ 36	Paavolan kaupunginosan korttelin 93 tonttia 15 koskevan maankäyttösopimuksen hyväksyminen (Onnelantie 2, Oikokatu 5)	27
§ 37	Syksyllä 2021 luovutettavat uudet omakotitontit ja luovutusehdot	32
§ 38	Lausunto tiesuunnitelmasta Valtatien 12 parantaminen välillä Uusikylä -Tillola, Lahti ja litti	38
§ 39	Valtuustoaloite: Suunnitelma yhteistyössä VR:n, Matkahuollon ja Lahden kaupungin kanssa Matkakeskuksen terminaalin katososan suojaamiseksi säämuutoksilta ja miten kaukoliikenteen linja-automatrustajat voisivat paremmin hyödyntää rautatieasemarakennusta	53
§ 40	Kadunpidon työohjelman 2021 tarkistaminen	57
§ 41	Kunnallistekniikan työohjelman 2022 aloitusluvut	61
§ 42	Sarvikadun katusuunnitelman hyväksyminen	63
§ 43	Vastaus valtuustoaloitteeseen talviharjausmenetelmästä	69
§ 44	Valtuustoaloite: Hiekattomat kevyenliikenteen väylät	78
§ 45	Tiedoksi merkittävät asiat	81
§ 46	Muut asiat	82

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 29.09.2021

§ 29

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Lautakunta päätti yksimielisesti muuttaa käsittelyjärjestystä siten, että 42 § (Valtuustoaloite: Suunnitelma yhteistyössä VR:n, Matkahuollon ja Lahden kaupungin kanssa Matkakeskuksen terminaalin katososan suojaamiseksi säämuutoksilta ja miten kaukoliikenteen linja-automatkustajat voisivat paremmin hyödyntää rautatieasemarakennusta), käsiteltiin 38 §:n (Lausunto tiesuunnitelmasta Valtatien 12 parantaminen välillä Uusikylä -Tillola, Lahti ja litti) jälkeen, näin ollen ko. valtuustoaloitteen pykälänumero muuttui numeroksi 39.

Kaupunkiympäristölautakunta

Pöytäkirja

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 29.09.2021

nro 5

§ 30

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin II varapuheenjohtaja

Tuomas Sorsa ja jäsen Ville Nikkilä.

§ 31

Talousarviomuutosesitys vuoden 2021 talousarvioon

3940/02.00.00.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupungininsinööri Mika Lastikka p. 050 638 91

Joukkoliikennepäällikkö Katja Suhonen p. 044 416 4658

Maankäytön johtaja Petri Honkanen p. 050 559 4160

Controller Minna Vilen p. 044 790 9329

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että joukkoliikenteen tulo-odotusta vähennetään -1 200 000 euroa, mikä lisää joukkoliikenteen sitovuuden toimintakatetta +1 200 000 euroa. Toimintakatteen lisäys katetaan palvelualueen sisältä.

Lisäksi lautakunta päättää esittää, että maankäyttö ja aluehankkeet, kunnallistekniikka, rakennus- ja ympäristövalvonta vastualueet yhteensä sitovuuden tuloarviota lisäävät +800 000 euroa ja määrärahaa vähennetään -400 000 euroa. Muutoksilla katetaan joukkoliikenteen sitovuuden tulo-odotuksen vähennystä.

Lautakunta päättää myös esittää, että julkisen käyttöomaisuuden

investointituloja lisätään +200 000 euroa ja investointimenoja lisätään +200 000 euroa.

Perusteluosa

Talousarvioon 2021 esitetään tehtäväksi muutoksia. Joukkoliikenteen sitovuuden tulo-odotusta vähennetään, maankäyttö ja aluehankkeet, kunnallistekniikka, rakennus- ja ympäristövalvonta vastualueet yhteensä sitovuuden tuloarviota lisätään ja määrärahaa vähennetään. Julkisen käyttöomaisuuden investointituloja sekä investointimenoja lisätään.

Käyttötalousosa

Joukkoliikenne

Toimintakatetta lisätään +1 200 000 euroa

Sitovuustaso muutosten jälkeen: toimintakate -7 921 600 euroa

Joukkoliikenteessä toimintatuottojen toteuma tammi-elokuussa 2021 on talousarvioon verrattuna 42,9 %. Koronan vuoksi matkustajamäärät ja lipputulot ovat laskeneet merkittävästi. Koronaepidemian vaikutusta on ollut vaikea ennakoida, ja lipputulot ovat jääneet aiemmin arvioitua pienemmiksi. Lipputulot tulevat jäämään noin vuoden 2020 tasolle, mikä on noin -5 000 000 euroa vähemmän kuin vuoden 2021 alkuperäinen talousarvio. Lipputulojen toteumaprosentti on arvion mukaan noin 62 % alkuperäiseen talousarvioon nähden.

Vuonna 2021 valtionavustusta koronasta johtuviin lipputulojen menetyksiin on saatu edellistä vuotta vähemmän. Vuonna 2020 avustusta saatiin 1 975 655 euroa ja vuonna 2021 on saatu 909 500 euroa. Vuoden 2021 avustuksen kuntakohtainen osuus tarkentuu kuitenkin vasta vuoden päätyttyä.

MAL-sopimuksen myötä Lahden seudulle on korvamerkitty ja myönnetty ilmastoperusteista valtionavustusta 1 000 000 euroa puhtaiden

käyttövoimien ja kaluston edistämiseen. Lisäksi on myönnetty 11 720 euroa joukkoliikenteen kulkutapaosuuden kasvua ja seurantaan edistäviin toimenpiteisiin eli Lahdessa palveluliikenteen markkinointiin ja brändäykseen. Ilmastoperusteisen valtionavustuksen jakamisesta kuntien kesken ei ole vielä päätetty. MAL-sopimuksen tulot kohdistuvat joukkoliikenteen sitovuudelle.

Joukkoliikenteen tulo-odotuksen vähennys katetaan palvelualueen sisältä maankäyttö ja aluehankkeet, kunnallistekniikka, rakennus- ja ympäristövalvonta vastuualueet yhteensä sitovuuden tuloarviota lisäämällä ja määrärahaa vähentämällä.

Maankäyttö- ja aluehankkeet, kunnallistekniikka, rakennus- ja ympäristövalvonta vastuualueet yhteensä

Sitovuustaso muutosten jälkeen: tuloarvio 26 446 800 euroa ja määräraha 30 036 900 euroa

Joukkoliikenteen tulo-odotuksen vähennyksen kattamiseksi maankäyttö ja aluehankkeiden vastuualueen tuloarviota lisätään +800 000 euroa. Lisäys perustuu arvioon, jonka mukaan vastuualueen vuokratuotot toteutuvat vuonna 2021 talousarviota suurempana. Vastuualueen määrärahaa vähennetään -400 000 euroa myöskin joukkoliikenteen tulojen vähennyksen kattamiseksi. Arvion mukaan vastuualueen toimintakulut jäävät talousarviota pienemmiksi.

Maankäyttömaksuja tullaan vuonna 2021 saamaan aiempaa vähemmän. Salpamaa Oy on aiemmin maksanut maankäyttömaksuja noin 1 000 000 euroa vuodessa. Kyseiset alueet on sittemmin vuokrattu Salpamaa Oy:lle, jolloin yhtiö ei enää maksa maankäyttömaksuja Lahden kaupungille. Salpamaa Oy maksaa alueista vuokraa, joka on noin 150 000 euroa vuodessa. Vuoden 2021 osalta tulojen vähennys on noin -673 000 euroa.

Tämä tulojen vähennys katetaan maankäyttö- ja aluehankkeet, kunnallistekniikka, rakennus- ja ympäristövalvonta vastualueet yhteensä sitovuuden sisältä.

Investointiosa

Julkisen käyttöomaisuuden investointituloihin esitetään lisäystä +200 000 euroa ja investointimenoihin lisäystä +200 000 euroa.

Sitovuustaso muutosten jälkeen: julkisen käyttöomaisuuden investointimenot 30 381 000 euroa.

Lahden kaupungin ja Senaatti-kiinteistöjen välillä on voimassa maankäytösopimus. Sopimuksen perusteella on käynnistetty Hennalan kasarmialueen infran toteutus. Sopimuksessa on sovittu, että Senaatti-kiinteistöt vastaavat mm. pilaantuneiden maiden poistamisesta aiheutuvista kustannuksista. Heinäkuun aikana Senaatti-kiinteistöt ilmoittivat, että he eivät voi maksaa urakoitsijoiden kustannuksia suoraan urakoitsijalle. Kyseiset laskut on kierrätettävä kaupungin taloushallinnon kautta. Tähän ei ole varauduttu julkisen käyttöomaisuuden Hennalan kasarmin hankekohtaisessa varauksessa. Tästä aiheutuu lisää kustannuksia +200 000 euroa. Sama summa laskutetaan Senaatti-kiinteistöiltä ja se lisää tuloja +200 000 euroa.

Väylävirasto on tarkentanut Lahden eteläisen kehätien vuosirahoitusta. Vuosirahoituksen tarkennustarve johtuu aiemmin raportoimattomista suunnittelukustannuksista sekä pienistä ennakoimattomista lisä- ja muutostöistä. Lisäksi kuntalaskutuksen osalta vuodenvaihteessa 2020/2021 on kirjattu kustannuksia valtionkirjaustavasta poiketen, jolloin vuonna 2020 toteutumatonta kuntalaskutusta siirtyi vuodelle 2021. Lahden osuus on +400 000 euroa suurempi kuin aikaisemmin on arvioitu. Muutoksen jälkeen Lahden vuosirahoitus vuodelle 2021 on 1 160 000 euroa. Lahden kaupungin

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

kokonaiskustannukset eivät muutu. Lisäys vuodelle 2021 katetaan
työohjelman sisältä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: konsernipalvelut/taloussuunnittelu,
konsernipalvelut/controlleripalvelut

§ 32

Kaupunkiympäristön palvelualueen käyttösuunnitelma 2021, muutoksia hyväksyjiin

442/02.00.00.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Controller Minna Vilen p. 044 790 9329

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää määrätä tositteiden hyväksyjät liitteen mukaisesti.

Perusteluosa

Kaupunkiympäristön palvelualueen käyttösuunnitelma vuodelle 2021 on hyväksytty teknisessä ja ympäristölautakunnassa 26.1.2021 § 5.

Käyttösuunnitelman liitteessä 2 oleviin tositteiden hyväksyjiin esitetään muutoksia. Muutokset johtuvat 1.10.2021 voimaantulevasta organisaatiomuutoksesta, johon liittyy kaupunkisuunnittelun (ennen muutosta maankäyttö ja aluehankkeet vastuualue) ja kaupunkitekniikan (ennen muutosta kunnallistekniikan vastuualue) vastuualueille avataan kokonaan uudet laskentatunnisteet. Organisaatiomuutoksessa myös hyväksyjien nimikkeisiin ja tehtäväkuviin tulee muutoksia.

Korjattu hyväksyjälista on liitteenä. Muutokset on merkitty punaisella.

Kaupunkiympäristölautakunta

Pöytäkirja

nro 5

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: kaupunginhallitus,
konsernipalvelut/taloussuunnittelu (sähköisesti),
konsernipalvelut/controlleripalvelut (sähköisesti),
Provincia Oy (kirjanpito@provincia.fi),
Rakennus- ja ympäristölupalaikunta,
Lahden seudun jätealaikunta,
Lahden seudun joukkoliikennelaikunta

Liitteet

Tositteiden hyväksyjät kaupunkiympäristön palvelualue 1.10.2021 alkaen

§ 33

Lahden kaupunkikuvaneuvottelukunnan asettaminen sekä kaupunkiympäristölautakunnan jäsenen ja varajäsenen nimeäminen

6693/00.00.01.10/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Maankäytön johtaja Petri Honkanen p. 050 559 4160

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunkikuvaneuvottelukunnan jäseneksi valittiin
kaupunkiympäristölautakunnasta puheenjohtaja Francis McCarron ja
varajäseneksi I varapuheenjohtaja Anita Immonen.

Esittelijä

Maankäytön johtaja Honkanen Petri

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää asettaa
kaupunkikuvaneuvottelukunnan ja nimeää keskuudestaan
kaupunkikuvaneuvottelukuntaan jäsenen ja hänelle varajäsenen.

Kaupunkikuvaneuvottelukunnan jäseneksi esitetään
kaupunkiympäristölautakunnasta puheenjohtaja
Francis McCarron ja varajäseneksi I varapuheenjohtaja
Anita Immonen.

Perusteluosa

Hallintosäännön kaupunginympäristön palvelualueetta koskevan erillissäännöksen §:n 2 mukaan lautakunnat voivat asettaa toimikaudekseen erikseen määrätyn tehtävän hoitamista varten toimikuntia.

Kaupunkikuvaneuvottelukunta on Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunnan asettama neuvova asiantuntijaryhmä, ja sen tehtävänä on ohjata julkiseen kaupunkikuvaan liittyvien hankkeiden suunnittelua ja rakentamista. Kaupunkikuvaneuvottelukunta antaa lausuntoja hankkeiden sopivuudesta kaupunkikuvaan ja kaupunkitilan kokonaisuuteen sekä tekee esityksiä kaupunkikuvan kehittämiseksi. Kaupunkikuvaneuvottelukunnan lausunnot ja esitykset on otettava huomioon päätöksiä tehtäessä.

Kaupunkikuvaneuvottelukunnan toimikautena on valtuustokausi ja se kokoontuu noin kuukauden välein.

Kaupunkikuvaneuvottelukunta on 10-jäseninen ja siihen on nimetty jäsenet ja heille varajäsenet rakennus- ja ympäristövalvonnasta (3 jäsentä), kaupunkisuunnittelusta (3), Lahden kaupunginmuseosta (1), Hämeen SAFA:sta (1), rakennus- ja ympäristölupalautakunnasta (1) ja kaupunkiympäristölautakunnasta (1).

Kaupunkikuvaneuvottelukunnan puheenjohtajana toimii rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja ja sihteerinä kaupunkikuva-arkkitehti rakennus- ja ympäristövalvonnasta.

Kaupunkikuvaneuvottelukuntaan nimetään seuraavat jäsenet tulleiden esitysten mukaisesti:

Jäsen

Mika Kemppainen (pj), rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja

Jäsen

Markku Sivonen, rakennuslupapäällikkö, rakennus- ja ympäristövalvonta

Jäsen

Armi Patrikainen (siht.), kaupunkikuva-arkkitehti, rakennus- ja
ympäristövalvonta

Jäsen

Niko Liukkonen, rakennus- ja ympäristölupalautakunta

Varajäsen

Juha Viljamaa, rakennus- ja ympäristölupalautakunta

Jäsen

Francis McCarron, kaupunkiympäristölautakunta

Varajäsen

Anita Immonen, kaupunkiympäristölautakunta

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote: valitut, kaupunkiympäristön palvelualue,
kaupunkikuvaneuvottelukunnan puheenjohtaja (rakennus- ja
ympäristövalvonnan johtaja) ja sihteeri (kaupunkikuva-arkkitehti)

§ 34

Asemakaava ja asemakaavan muutosehdotus A-2767 sekä siihen liittyvä tonttijaon muutosehdotus M-21-123, Sippolankatu 6 ja 8, Kärpänen

965/10.02.01.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Suunnitteluinsinööri Riina Puusaari p. 044 790 9508

Tonttijaon osalta kiinteistörekisterin hoitaja Eija Eskelinen

p. 040 833 8675

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Maankäytön johtaja Honkanen Petri

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä asemakaavan muutosehdotuksen A-2767, joka koskee Kärpäsen (30.) kaupunginosan korttelin 30057 tontteja 2 ja 8 sekä niitä koskevan tonttijaon muutosehdotuksen nro M-21-123.

Perusteluosa

Lahden kaupungin Kärpäsen (30.) kaupunginosan korttelin 30057 tontteja 2 ja 8 koskeva asemakaavan muutosehdotus A-2767 Sippolankatu 6 ja 8, Kärpänen sekä siihen liittyvä tonttijaon muutosehdotus M-21-123.

Asemakaavan muutos on tullut vireille yksityisten maanomistajien hakemuksesta

Kaavatyön tavoitteena on muuttaa suunnittelualan pientalotontit rivitalotonteiksi. Samalla tarkistetaan Turhalankadun katualan leveys suunnittelualan kohdalla. Suunnittelualan pinta-ala on noin 3,2 ha.

Kaupungin strategian (2017) mukaisesti kaava edistää kestävän kehityksen mukaista yhdyskuntarakennetta ja liikkumista (A4) ja kaavassa on huomioitu vesiensuojelu (A6).

Kaavaehdotuksessa suunnittelualueelle on osoitettu kaksi pientalotonttia (AP), joille voidaan rakentaa rivitaloja, kytkettyjä pientaloja ja erillisiä pientaloja asumistarkoituksiin. Kaava-alueen koillisreunasta on osoitettu pieni osa Turhalankadun katualueeksi, jotta Turhalankadun ja Sippolankadun näkemäalue paranisi ja jotta risteysaluetta voidaan tarvittaessa myöhemmin hieman leventää.

Kaavatilanne

Maakuntakaavassa suunnitteluala kuuluu taajamatoimintojen alueeseen (A).

Lahden läntisten osien osayleiskaavassa suunnitteluala on asuinalue (A-5).

Voimassaolevassa asemakaavassa tontti 8 (Sippolankatu 6) on asumisen aluetta (AO-8). Kerrosluvuksi on määrätty kaksi (II) ja rakennusoikeus on $e=0.35$ (n. 583m²). Autopaikkoja on määrätty yksi per asunto (1ap/as). Lisäksi kaavassa on määrätty pohjaveden suojelusta (pv-1). Tonttia 2 (Sippolankatu 6) koskeva AO8-määräyksen mukaan alue on omakotirakennusten ja muiden enintään kahden perheen talojen korttelialue. Kerrosluvuksi on määrätty kaksi (II) ja rakennusoikeus on $e=0.35$ (n. 543m²).

Vuorovaikutus

Asemakaavatyön vireille tulosta on ilmoitettu MRL 63 §:n 3 mom. mukaisesti 7.3.2019 kaavoituskatsauksesta tiedottamisen yhteydessä. Kaava-alueeseen (Sippolankatu 6) on ennen luonnosvaihetta otettu hakemuksesta mukaan viereinen tontti (Sippolankatu 8).

Kaavahankkeesta on kuultu viranomaisia ja kaavan osallisia. Kaavatyöhön liittyvää aineistoa on ollut nähtävillä kaavahankkeen verkkosivulla koko kaavahankkeen ajan.

Kaavaluonnoksen kuulemisaikana saatiin viisi lausuntoa ja yksi mielipide.

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksella ja Päijät-Hämeen liitolla ei ollut lausuttavaa.

Lahti Energia Oy / Lämpöliiketoiminta lausui, että kaavaan tulisi merkitä lämmitystavaksi kaukolämpö. Nykyisen lainsäädännön myötä rakennusten lämmitystapaa ei kuitenkaan voida määrätä enää asemakaavassa.

ELY-keskus ja Lahden kaupunginmuseo / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo lausui, että koska kaavaluonnoksessa on esitetty olemassa olevan rakennuskannan korvaamista uudella rakentamisella, tulee selvittää purkamisen edellytykset.

ELY-keskuksen ja Lahden kaupunginmuseon lausuntojen perusteella kiinteistöjen omistajat teettivät selvityksen tonteilla olevien rakennusten korjaustarpeista. Selvitys on kaavaselostuksen liitteenä.

Selvityksen mukaan peruskorjauksen kustannusarvio ylittää purkutöiden ja mahdollisten haitta-aineidenpurkujen vuoksi uudisrakentamisen arvon noin kaksinkertaisesti. Selvityksen mukaan mittavalla peruskorjauksella ei välttämättä saavuteta nykypäivän määrittelemää laatutasoa rakenteiden korkean iän ja sen aikaisen rakennussuunnittelun tilaratkaisuiden suhteen.

Mielipiteessä esitetyt huomiot liittyivät ajokieltoon Turhalankadulle sekä rakentamisen korkeuteen. Nämä seikat oli jo esitetty kaavaluonnoksessa siten, kun mielipiteen jättäjä toivoi.

Lausuntojen ja mielipiteen perusteella ei kaavaan ole tehty muutoksia.

Alkuperäiset lausunnot ja mielipide ovat päätösehdotuksen liitteenä.

Vastineet mielipiteeseen ja lausuntoihin löytyvät liitteenä olevasta kaavaselostuksesta kohdasta 4.3.2.

Vaikutusten arviointi

Vanhojen rakennusten purkamisen myötä alue menettää pienen palan paikallishistoriaa. Vanhat, vehreät tontit muuttuvat tiiviimmän rakentamisen myötä, kun vanhaa kasvillisuutta poistetaan rakentamisen alta. Uuden rakentamisen myötä Sippolankadun katunäkymä muuttuu.

Mikäli tonteille rakennetaan rivitaloja, tulee alueen liikennemäärä hieman kasvamaan nykyisestä. Turhalankadun leventäminen kaava-alueen kohdalta mahdollistaa Turhalankadun ja Sippolankadun risteysalueen näkemien parantamisen. Katualueen leventämisen myötä osa tontin 9 olemassa olevasta asuinrakennuksesta osa jää katualueen puolelle.

Asemakaavan muutoksen yhteydessä tehdään MRL 78§:n mukaisesti Kärpäsén (30.) kaupunginosaan tonttijaon muutos M-21-123 korttelin 30057 tonteille 2 ja 8.

Asemakaavan muutos ei vaadi maankäyttösopimusta.

Tekninen ja ympäristölautakunta käsitteli asiaa kokouksessaan 16.6.2021 § 99. Asian esittelijän maankäytön johtajan Petri Honkasén päätösehdotus oli seuraava:

”Tekninen ja ympäristölautakunta päättää hyväksyä asemakaavan muutosehdotuksen A-2767 sekä tonttijaonmuutosehdotuksen nro M-21-123 asetettavaksi julkisesti nähtäville.”

Ehdotus hyväksyttiin.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut maankäyttö- ja rakennuslaissa säädettyssä järjestyksessä julkisesti nähtävillä 24.6.-10.8.2021 eikä sitä vastaan ole tehty muistutuksia.

Asemakaavan muutos ei ole vaikutukseltaan merkittävä. MRL 52 §:n mukaisesti kaupungin hallintosäännössä muut kuin vaikutukseltaan merkittävät kaavat on delegoitu kaupunkiympäristölautakunnan hyväksyttäväksi.

Asemakaavan muutoksen laatimisesta peritään hakijoilta MRL 59 §:n nojalla taksan mukainen maksu 2500 euroa, kuulutuskustannuksista 300 euroa ja tonttijaon muutoksen laatimisesta MRL 82 §:n nojalla 465 euroa. Kulut jaetaan hakijoiden kesken puoliksi.

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus

Valitusosoitus Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Toimenpiteet

Ote pöytäkirjasta ilman liitteitä hakijoille [REDACTED]
[REDACTED], sähköinen tiedoksianto
Hämeen ELY-keskukselle.

Lainvoimaisuuskysely Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta.

Lainvoimaiseksi tulon jälkeen:

laskutuslomake laskutusta varten,

kuulutus,

sähköisesti:

jäljennös kuulutuksesta Hämeen ELY-keskus,

jäljennös kuulutuksesta+kartta Hämeen Maanmittauslaitos,

jäljennös kuulutuksesta+kartta Päijät-Hämeen liitto,

jäljennös kuulutuksesta kaupunkiympäristön palvelualueen maankäyttö ja
aluehankkeet

Liitteet

A-2767 Kaavaehdotuskartta

A-2767 Kaavaselostus + seurantalomake

A-2767 OAS

A-2767 Tonttijakokartta

A-2767 Luonnosvaiheen lausunnot

A-2767 Luonnosvaiheen mielipide

A-2767 Selvitys rakennusten korjaustarpeista

A-2767 Kaavahakemukset

§ 35

Asemakaavan muutosehdotus A-2788 Kansakoulukatu 6, Asemantausta sekä siihen liittyvä tonttijaon muutosehdotus M-21-141

212/10.02.01.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupunginarkkitehti Anne Karvinen-Jussilainen p. 050 387 8715 Tonttijaon osalta kiinteistöinsinööri Mika Järvelä p. 050 398 5386

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Maankäytön johtaja Honkanen Petri

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä asemakaavan muutosehdotuksen A-2788, jolla muodostuu Lahden kaupungin Asemantaustan (25.) kaupunginosan korttelin 1017 tontti 25 sekä lähivirkistysaluetta ja siihen liittyvän tonttijaon muutosehdotuksen M-21-141 asetettavaksi julkisesti nähtäville.

Perusteluosa

Lahden kaupungin Asemantaustan (25.) kaupunginosan korttelin 1017 tonttia 22 ja puistoaluetta koskeva asemakaavan muutosehdotus A-2788, Kansakoulukatu 6 sekä siihen liittyvä tonttijaon muutosehdotus M-21-141

Asemakaavan muutos on tullut vireille Lahden kaupungin aloitteesta

Kaavamuutoksen tarkoituksena on julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueen tontin muuttaminen asumiseen ja tontin rajan tarkistaminen. Rakennus on ollut päiväkotikäytössä. Muutos perustuu päiväkoteja koskevaan palveluverkkoselvitykseen ja kaupungin tilakannan kehittämiseen ja vuoden 2020 kaupungin talousarvioesitykseen sekä kaupungin linjaukseen mahdollisuuksien mukaan luopua huonokuntoisista ja väliaikaisista päiväkotitiloista. Lisäksi kaavaa muutetaan tontin länsipuolella olevan puiston osalta, joka muutetaan lähivirkistysalueeksi ja nimetään.

Lahden strategian mukaisesti kaavamuutos tukee kestävää yhdyskuntarakennetta.

Suunnittelualue on kaupungin omistuksessa.

Asemakaavan muutoksella muutetaan julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueen tontti (YL) erillispientalojen tontiksi (AO) sekä tarkistetaan tontin rajaa. Asemakaavan muutoksen kohteena olevan tontin länsiraja muutetaan meluvallin ja hulevesien hoidon perusteella. Tontin osa muutetaan lähivirkistysalueeksi n.200m² (VL), joka liitetään jo voimassa olevaan puistoon. Asemakaavanmuutos-aluetta laajennetaan kattamaan korttelialueen ja Helsingintien välinen kaavoitettu puistoalue (P), joka muutetaan lähivirkistysalueeksi (VL) ja nimetään Milkinpuistoksi (alueen historiaan kunnioittaen). Tontille merkitään kaksi rakennusala. Voimassa olevassa kaavassa rakennusallalla sijaitsee tällä hetkellä vuonna 1961 valmistunut yksikerroksinen rakennus, jossa on kellari. Se on toiminut ensin myymälänä ja vuonna 1982 saneerattu päiväkoti tiloiksi. Lähivirkistysalueelle merkitään voimassa olevan kevyenliikenteen väylän mukainen yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa (pp).

Alueelle merkitään pohjavesimääräys (pv-1). Tontin uusi pinta-ala on n.1231m². Alue on kulttuurihistoriallista arvokasta aluetta.

Kaavatilanne

Maakuntakaava:

Päijät-Hämeen maakuntakaavassa 2014 alue kuuluu keskustatoimintojen alueeseen (C).

Lahden läntisten osien osayleiskaava:

Lahden läntisten osien osayleiskaavassa suunnittelualue on asuinaluetta (A-3) Suunnitteluohje on kuvattu tarkemmin kaavaselostuksessa.

Asemakaava:

Alueella ovat voimassa 21.4.1982(54287/A) ja 20.4.1953(12526/A) vahvistuneet kaavat. Alue on voimassa olevassa kaavassa julkisten lähipalvelurakennusten korttelialuetta (YL) ja puistoaluetta (P).

Vuorovaikutus kaavaa valmisteltaessa

Vuorovaikutus

Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu 5.3.2020 kaavoituskatsauksen tiedottamisen yhteydessä. Valmisteluvaiheen kuuleminen järjestettiin 19.3. – 3.4.2020. Kaavatyöhön liittyvää aineistoa on nähtävillä kaavahankkeen kotisivulla Internetissä koko kaavaproessin ajan. Kaavahankkeesta kuultiin viranomaisia ja selostuksen luonnos toimitettiin Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY) valmisteluvaiheen kuulemisen yhteydessä. Selostuksen luonnos asetettiin nähtäville kaavamuutoshankkeen kotisivulle. Alueen naapurikiinteistöille ja maanomistajille toimitettiin postitse kaavaluonnos ja selostuksen luonnos.

Valmisteluvaiheen kuuleminen järjestettiin 19.3. – 3.4.2020. Kaavatyöhön liittyvää aineistoa on nähtävillä kaavahankkeen kotisivulla Internetissä koko kaavaprosessin ajan. Kaavahankkeesta kuultiin viranomaisia ja selostuksen luonnos toimitettiin ELY-keskukselle valmisteluvaiheen kuulemisen yhteydessä.

Lausuntoja saatiin kahdeksan. Päijät-Hämeen pelastuslaitos, LE-Sähköverkko Oy, Elisa Oyj, Telia Finland Oyj, Hämeen ELY-keskus, Päijät Hämeen alueellinen vastuumuseo, Lahti Energia Oy ja Lahden ympäristöpalvelut.

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksella, LE-sähköverkko Oy:llä, Elisa Oyj:llä ja Telia Finland Oyj:llä ei ollut huomautettavaa kaavasta.

Muiden lausuntojen keskeinen sisältö ja yhteinen vastine on esitetty selostuksessa

Asemakaavan muutos ei vaadi maankäyttösopimusta.

Asemakaavan muutos ei ole vaikutuksiltaan merkittävä. MRL 52 §:n mukaisesti Lahden kaupungin hallintosäännössä muut kuin vaikutukseltaan merkittävät kaavat on delegoitu kaupunkiympäristölautakunnan hyväksyttäväksi.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kyla: kuulutus, kyla

Kylaz: ote pöytäkirjasta ilman liitteitä sitä pyytäneille kunnan jäsenille ja muistutuksen tekijöille, sähköinen tiedoksianto Hämeen ELY-keskukselle

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lainvoimaisuuskysely Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta.
Lainvoimaiseksi tulon jälkeen: kuulutus,
sähköisesti: jäljennös kuulutuksesta Hämeen ELY-keskus,
jäljennös kuulutuksesta + kartta Hämeen Maanmittauslaitos
jäljennös kuulutuksesta + kartta Päijät-Hämeen liitto,
jäljennös kuulutuksesta + kaupunkiympäristön palvelualueen
maankäyttö ja aluehankkeet

Liitteet

A-2788 Kaavaehdotuskartta
A-2788 Kaavaselostus ja seurantalomake
A-2788 Tonttijakokartta M-21-141
A-2788 Luonnosvaiheen lausunnot

§ 36

Paavolan kaupunginosan korttelin 93 tonttia 15 koskevan maankäyttösopimuksen hyväksyminen (Onnelantie 2, Oikokatu 5)

6471/10.00.01.04/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupungingeodeetti Juha Helminen p. 050 387 8710

Maankäyttöinsinööri Jukka Autio p. 050 518 4446

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Maankäytön johtaja Honkanen Petri

Päätösehdotus

Lautakunta päättää hyväksyä liitteenä olevan Paavolan kaupunginosan korttelin 93 tonttia 15 koskevan allekirjoitetun maankäyttösopimuksen.

Perusteluosa

Yksityiset maanomistajat ovat tehneet aloitteen asemakaavamuutoksesta omistamansa Paavolan kaupunginosan korttelin 93 tontille 15 osoitteessa Onnelantie 2. Asemakaavamuutoksen tavoitteena on muuttaa kulttuurihistoriallisesti arvokkaan rukoushuoneen tontti asumiskäyttöön.

Lähtötilanne

Sopimusalue sijaitsee Onnelantien, Saimaankadun ja Oikokadun rajaamalla alueella. Sopimusalue on noin 700 m etäisyydellä Lahden kauppatorilta kaakkoon.

Sopimusalueella on voimassa 22.10.1954 lainvoimaistunut asemakaava 13153/A, jonka mukaan sopimusalue on yleistä aluetta käsittäen yhden tontin. Sopimusalueen pinta-ala on 2111 m². Sopimusalueella sijaitsee vanha rukoushuone. Rakennus on käyttökiellossa ja tyhjillään.

Tekninen ja ympäristölautakunta hyväksyi asemakaavaehdotusta A-2691a koskevan maankäyttösopimuksen ehdot 11.2.2020 § 22.

Maankäyttösopimus allekirjoitettiin 3.3.2020. Kaupunginhallitus päätti 30.3.2020 § 83 palauttaa asemakaavaehdotuksen uudelleen valmisteluun siten että tontille rakennettavan asuinrakennuksen tulee paremmin ottaa huomioon Onnelantien puutarhakaupunginosan ilme ja rakennuksen sekä sen piha-alueen soveltuvuus alueeseen (Ehdotusvaihe 1). Tontin käytöstä laadittiin uusi kaavaehdotus A-2691b, joka asetettiin nähtäville (Ehdotusvaihe 2). Nähtävillä olon jälkeen tehtiin edelleen toivottuja muutoksia (ehdotus A-2691c). Ne olivat niin merkittäviä, että ehdotus asetettiin vielä kerran nähtäville (Ehdotusvaihe 3). Viimeiset saadun palautteen perusteella tehdyt muutokset ovat vähäisiä, joten hyväksymisvaiheeseen (2.) etenevän kaavaehdotuksen tunnus on A-2691d.

Asemakaavaehdotus

Kaavan vireille tulosta on ilmoitettu vuoden 2018 ja 2019 kaavoituskatsauksesta tiedottamisen yhteydessä. Asemakaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 4.6.–6.7.2020. ja uudelleen 6.5. – 7.6.2021.

Asemakaavaehdotuksessa A-2691d sopimusalueelle on merkitty asuinrakennustalon tontti (AK/s), jolle saa rakentaa viisikerroksisen rakennuksen. Kaavaehdotuksessa tontin rakennusoikeus asuinrakentamiselle on 1650 k-m².

Maankäyttösopimus

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan maankäyttösopimuksen saa allekirjoittaa vasta kun asemakaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä. Koska asemakaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä, ovat kaupungin maankäyttö ja aluehankkeet sekä yksityiset maanomistajat neuvotelleet nyt hyväksyttäväksi esitettävän maankäyttösopimuksen.

Korvaukset

Maanomistajat (Perustettavan yhtiön lukuun) ovat 7.6.2021 allekirjoittaneet kiinteistökaupan esisopimuksen Rakennusliike Olavi Järvinen Oy:n kanssa. Esisopimuksen ehtojen mukaisesti Rakennusliike Olavi Järvinen Oy vastaa kaavoitusmaksusta, kunnallisteknisestä korvauksesta ja vakuuden antamisesta Lahden kaupungille. Mikäli kiinteistökaupan esisopimus raukeaa vastaa Maanomistaja kaikista tämän sopimuksen velvoitteista.

Rakennusliike Olavi Järvinen Oy on maksanut kaupungille 3.3.2020 allekirjoitetun maankäyttösopimuksen mukaisesti asemakaavanmuutoksen toteuttamisesta kaksikymmentätuhatta (20 000,00) euroa. Koska korvaus kaavanmuutoksen toteuttamisesta on maksettu kertaalleen ei sitä enää peritä. Lisäksi Yhtiö/Maanomistaja maksavat kunnallisteknisenä korvauksena 87 000 euroa. Korvaus tullaan käyttämään asemakaava-alueen ja sen lähiympäristön kunnallistekniikan toteuttamiseen ja perusparantamiseen.

Kunnallisteknisen korvauksen määrää on alennettu aiemman kaavaversion yhteydessä määritellystä korvauksesta. Tämä on ollut perusteltua, koska nykyinen kaavaratkaisu poikkeaa aiemmasta mm. rakennusoikeuden määrän osalta, minkä lisäksi on tehty useita pienempiä muutoksia. Lisäksi kaupunki on teettänyt arviokirjan yleisten rakennusten tonttien (Y) arvoista Lahdessa Paavolan kampusalueen omistusjärjestelyihin liittyen. Arvion

yleisten rakennusten tonttien aiempaa korkeampi hintataso nosti maanomistajien omistaman voimassa olevan asemakaavan mukaisen yleisten rakennusten tontin arvoa aiemmin arvioidusta ja alensi näin osaltaan kunnallisteknisen korvauksen suuruutta.

Maankäyttösopimuksella maanomistajat osallistuvat maankäyttö- ja rakennuslakia laajemmin kunnallistekniikan rakentamisen kustannuksiin.

Vaikutusten arviointi on tehty asemakaavan laatimisen yhteydessä.

Tämä sopimus korvaa 3.3.2020 allekirjoitetun maankäyttösopimuksen (tyla 11.2.2020 § 22).

Strategianmukaisuus:

Esityksellä edesautetaan kaupungin strategian tavoitteita:

- A4, kasvattamalla keskustan elinvoimaa, edistämällä kestävän kehityksen mukaista yhdyskuntarakennetta ja liikkumista.

Asianosaisena:

Yksityiset maanomistajat

Rakennusliike Olavi Järvinen Oy

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Toimenpiteet

Ote:

[REDACTED]

[REDACTED]

Rakennusliike Olavi Järvinen Oy

Liitteet

Maankäyttösopimus

§ 37

Syksyllä 2021 luovutettavat uudet omakotitontit ja luovutusehdot

6702/10.00.00.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupungingeodeetti Juha Helminen p. 050 387 8710

Maankäyttöinsinööri Petri Solonen p. 050 398 5396

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Maankäytön johtaja Honkanen Petri

Päätösehdotus

Lautakunta päättää luovuttaa haettavaksi esityslistan liitteiden omakotitontit liitteissä mainituilla ehdoilla ja hinnoilla.

Kaupunkiympäristölautakunta valitsee hakemusten ja kaupungingeodeetti arvonnalla perusteella haettujen tonttien saajat. Tontit vuokrataan 31.12.2071 päättyvillä maanvuokrasopimuksilla.

Kaupungingeodeetti päättää tarjouskilpailun perusteella haettujen tonttien saajat liitteissä mainituilla ehdoilla ja hinnoilla. Tarjouskilpailun perusteella mahdollisesti luovuttamatta jääneet tontit laitetaan uudelleen hakemusten perusteella luovutettaviksi kaupungingeodeetin päätöksellä. Tontit vuokrataan elinkustannusindeksiin sidotulla 3 000 €/n vuosivuokralla 31.12.2071 päättyvillä maanvuokrasopimuksilla.

Perusteluosa

Kaupunki luovuttaa hakuun uusia omakotitontteja vuosittain keväisin huhtikuussa ja syksyisin lokakuussa. Nämä tontit lautakunta luovuttaa vain yksityisille rakentajille, ei yrityksille. Lisäksi kaupungilla on vapaasti kuukausittain haettavia omakotitontteja. Nämä tontit ovat jääneet jakamatta kevään tai syksyn hakukierroksella tai palautuneet varauksesta tai vuokrauksesta. Kyseisten tonttien luovuttamisesta päättää kaupungingeodeetti kuukausittain.

Tekninen ja ympäristölautakunta päätti vuonna 2019 omakotitonttien uusista luovutusperiaatteista. Pääosa tonteista luovutetaan hakemusten perusteella harkinnan mukaan ottaen huomioon hakijoiden asunnontarpeen, asettamalla etusijalle hakijat, jotka eivät ole saaneet kaupungilta tonttia kymmenen (10) hakua edeltäneen vuoden aikana sekä asettamalla yksityiset hakijat etusijalla yrityksiin nähden. Vaihtoehtoisia luovutustapoja ovat arvonnat, avoimet tarjouskilpailut ja huutokaupat.

Enimmillään kaupunki on luovuttanut noin 150 tonttia vuodessa rakennettavaksi. Tällä hetkellä kaupungin uusien omakotitonttien vuotuinen määrällinen luovutustavoite on 60 – 80 tonttia, joka on vastannut kysyntää, kun huomioidaan lisäksi jatkuvasti haettavana olevien tonttien määrä. Kaupungin tavoitteena on pitää jatkuvasti haettavana olevien tonttien määrä kantakaupungin alueella maltillisena alle 50 tonttina. Vuonna 2020 kaupunki luovutti yhteensä 85 tonttia (89 vuonna 2019).

Kaupungilla on vapaita pääsääntöisesti heti rakennettavissa olevia omakotitontteja haettavana syyskuussa yhteensä 80 kpl liitteen kartan osoittamilla alueilla. Tonteista 36 kpl sijaitsee kantakaupungin alueella.

Kevään huhtikuun haussa oli 29 uutta tonttia. Maankäyttö ja aluehankkeet esittää syksyllä 2021 haettavaksi 34 omakotitonttia, joista 29 Renkomäen

Aikamatka II alueella, 3 Kunnaksessa Pysäkkikadun varrella ja kaksi Niemessä Tietotien varrella. Tietotien tontit esitetään luovutettavaksi avoimella tarjouskilpailulla. Tonttikoko vaihtelee välillä 790 – 1 216 m² keskimäärin ollessa 981 m².

Renkomäen Aikamatka II alueen 29 tonttia sijaitsevat Kaukasenkadun asuinalueen, Orimattilankadun ja Renkojoen rajaamalla peltoalueella. Yhteensä 110 omakotitontin noin 30 hehtaarin kaava-alueelta on matkaa Lahden keskustaan noin seitsemän kilometriä. Tonttien länsipuolelle Näkkimistön alueelle on rakentunut päiväkotia ja asemakaavoitettu tontti päivittäistavarakaupalle. Renkomäen kouluun on matkaa noin 2,5 ja Renkomäen kaupallisen keskuksen palveluihin noin 3,5 kilometriä.

Nyt luovutettaviksi esitettyjen tonttien pinta-alat ovat välillä 903 m² – 1 087 m². Tonteille pääsee rakentamaan 1.4.2022 alkaen. Kaupunki laittaa syksyllä 2020 alueelta hakuun 12 tonttia, joista seitsemän on vuokrattu ja yksi varattu. Kaupungille jää alueelle 69 omakotitonttia, joille ei ole vielä rakennettu kunnallistekniikkaa. Alueella on voimassa teknisen ja ympäristölautakunnan hyväksymä omakotitonttien vyöhykehinta 34 €/m².

Kaupungin omakotitonttien luovutusmenettelyt ovat strategioiden mukaisesti suosineet lapsiperheitä. Saadun hakijapalautteen perusteella esitetään nyt hakuun laitettavista 29 tontista yhdeksän luovutettavaksi arpomalla seuraavilla ehdoilla: Arvontaan voivat osallistua luonnolliset henkilöt, eivät yritykset. Etusijalla arvonnassa ovat hakijat, jotka eivät ole saaneet kaupungilta tonttia viimeiseen 10 vuoteen.

Kunnaksen Pysäkkikadun varren 3 tonttia sijaitsevat Mäntymäen pientaloalueella noin kahdeksan kilometriä Lahden keskustasta koilliseen. Alue rajautuu Mäntymäenpuiston lähivirkistysalueeseen, Lahti – Heinola rautatiehen, Kiiskilänkatuun, Pysäkipolkuun ja kolmeen omakotitonttiin.

Alueen lähiympäristössä on pääasiassa 40–50 luvuilla rakennettuja taloja. Lähialueella ei ole kaupallisia palveluja. Ahtialan kaupalliset palvelut sijaitsevat noin kolmen kilometrin päässä. Kunnaksen koulu sijaitsee noin 500 metrin, Ahtialan koulu noin 1,5 km ja Myllypohjan koulu noin 2,5 km päässä. Ahtialan koulun yhteydessä toimii aluekirjasto. Kunnaksen Ristimäenkadun päiväkoti ja Sipuran päiväkoti ovat molemmat noin yhden kilometrin päässä. Muut julkiset palvelut sijaitsevat Ahtialan keskustassa ja kaupungin keskustassa.

Nyt luovutettaviksi esitettyjen tonttien pinta-alat ovat 790 m², 829 m² ja 1 216 m². Tonteille pääsee rakentamaan 1.6.2022 alkaen. Kaupungille ei jää alueelle omakotitonttivarantoa. Alueen omakotitonttien vyöhykehinta on 28 €/m².

Niemen Tietotien varren 2 tonttia rajautuvat Tietotiehen sekä Anianpuistoon. Tontit sijaitsevat noin 2,2 kilometrin etäisyydellä Lahden kauppatorilta pohjoiseen. Alueella sijaitsee arvokas metsälehmus sekä muita puita, pensaita ja istutuksia. Puiden kunnon perusteella osa niistä on asemakaavassa osoitettu suojeltaviksi. Tontit sijoittuvat omakoti- ja kerrostalojen ympäröimälle alueelle. Tonttien pohjoispuolella sijaitsee vuonna 1909 valmistunut Niemen koulu. Kaupungin tarkoituksena on myydä tyhjillään oleva koulurakennus. Lähin koulu on Kivimaan peruskoulu. Kehittyvä Niemen alue tarjoaa tulevaisuudessa monipuolisia palveluja. Niemen alueelle on suunniteltu myös päivittäistavarakauppaa. Tällä hetkellä lähin päivittäistavarakauppa sijaitsee noin 800 metrin päässä. Tietotien toisella puolella toimii Niemen päiväkoti. Lähimmät joukkoliikennereitit kulkevat Niemenkadulla ja Aniankadulla noin 200 metrin päässä.

Nyt luovutettaviksi esitettyjen tonttien pinta-alat ovat 805 m² ja 1 019 m². Tonteille pääsee rakentamaan 1.6.2022 alkaen. Kaupungille ei jää alueelle omakotitonttivarantoa. Alueen omakotitonttien vyöhykehinta on 39 €/m².

Koska kaupungilla on harvoin tarjolla omakotitontteja Niemen alueelta ja valmiiksi rakentuneesta ympäristöstä, esittää maankäyttö ja aluehankkeet, että tontit luovutetaan avoimella tarjouskilpailulla 60 000 euron pohjahinnalla. Aikaisemmin tarjouskilpailuilla luovutettujen Jalkarannan Taatonkaaren ja Kiveriön Kirstinkadun tonttien pohjahinnat olivat 60 000 € ja Pirttiharjun Sompionkujan 50 000 €.

Esitetyt tonttien jälkeen kaupungille jää asemakaavallisesti valmista omakotitonttien reserviä yhteensä noin 330 tonttia, jotka sijoittuvat pääosin Kunnaksen Selkosentien, Kytölän Kytölänmäki II-vaiheen, Renkomäen Aikamatkan, Uusikylän Hedelmätien ja Villähteen Hiirenmäen alueille.

Asemakaavoituksen myötä uusia pientaloalueita on tulossa mm. Kytölään Kytölänmäen III-vaiheen alueelle, Nikkilään Laakso-Nikkilän alueelle, Karistoon Karistonmäen alueelle ja Villähteelle Lehtistenmäen alueelle.

Strategianmukaisuus:

Esitys tukee kaupungin strategian tavoitteita:

- Lahti on 125 000 asukkaan kaupunki vuonna 2022 ja 150 000 asukkaan kaupunki vuonna 2030 (A1/1)
- kasvamalla yrittäjäystävällisenä opiskelukaupunkina ja luomalla vetovoimaisen ja hyvinvointia lisäävän työ- ja elinympäristön (A1)
- kaupungin tulorahoitus vuonna 2022 riittää kattamaan nettoinvestoinnit (B3/4).

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Asianosaisena: Ei asianosaisia.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Liitteet

Liite 1 Karttaesitys Vapaat omakotitontit 9_2021

Liite 2 Karttaesitys Syksyllä 2021 luovutettavat uudet omakotitontit

Liite 3 Taulukko Syksyllä 2021 luovutettavat uudet omakotitontit

Liite 4 Luovutusehdot Syksyllä 2021 luovutettavat uudet omakotitontit

§ 38

Lausunto tiesuunnitelmasta Valtatien 12 parantaminen välillä Uusikylä -Tillola, Lahti ja litti

863/08.00.00.07/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Liikennesuunnittelupäällikkö Tarja Tolvanen-Valkeapää p. 050 398 5430,
yleiskaavoittaja Sanna Suokas p. 044 769 8640

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää antaa perusteluosassa esitetyn lausunnon Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Perusteluosa

Uudenmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on laatinut liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain LjMTL, 503/2005) mukaisen tiesuunnitelman "Valtatien 12 parantaminen välillä Uusikylä – Tillola, Lahti ja litti" ja pyytänyt Lahden kaupungin lausuntoa suunnitelmasta ja siitä jätetyistä muistutuksista 30.9.2021 mennessä. Tiesuunnitelman laatiminen käynnistettiin vuonna 2019.

Merkittävä kuljetusyhteys

Valtatien 12 yhteysväli Lahti–Kouvola on tärkeä osa Suomen maanteiden pääväyläverkkoa (palvelutasoluokka I) ja se kuuluu TEN-T kattavaan verkkoon sekä päätieverkon toimintalinjojen mukaisesti raskaan liikenteen runkoyhteyksiin. Se palvelee valtakunnallista itä-länsisuuntaista liikennettä ja se on merkittävä yhteys elinkeinoelämän kuljetuksille.

Valtatie 12 on pääyhteys TEN-T ydinverkkoon kuuluvaan Kouvolan RRT-terminaaliin. Tien varressa on runsaasti teollisuutta ja tie toimii keskeisenä Lahden ja Kouvolan kaupunkiseutujen työmatkaliikenteen yhteytenä, joka näkyy vilkkaana arkiliikenteenä.

Suunnitelman lähtökohtia

Valtatie 12 on vilkasliikenteinen koko matkalla. Liikennemäärä vaihtelee 7000–12900 ajoneuvoa/vrk. Raskaan liikenteen määrä on merkittävä (10–14 %), arkinen osuus on noin 17%. Lahti–Kouvola välillä tapahtuu hieman enemmän onnettomuuksia kuin Suomen valtateilla keskimäärin.

Tien laatutaso vaihtelee paljon. Välillä Uusikylä–Tillola (25 km) valtatie on poikkeuksellisen kapea ja tien geometria on huono Arolan kylässä ja Kausalassa. Ohittamismahdollisuudet ovat vähäiset ja vilkas raskas liikenne aiheuttaa liikenteen jonoutumista. Nopeusrajoitus on mm. Arolassa alhainen.

Nykyinen valtatie on pohjavesialueella miltei koko matkalla ja suojaustarvetta on useissa kohteissa. Liikenne aiheuttaa meluhaittaa asutukselle varsinkin Villähteellä ja Kausalassa, mutta myös muualla tien varrella asuville.

Vuonna 2016 laadittujen Uusikylä–Mankala ja Mankala–Tillola yleissuunnitelmien mukaan valtatie 12 on tavoitetilanteessa jatkuva

keskikaiteellinen eritasoliittymän varustettu ohituskaistatie, jolla hidas liikenne on kielletty.

Tiesuunnitelman laajuus

Tiesuunnitelma alkaa nykyisestä Uudenkylän eritasoliittymästä. Valtatie siirtyy uudelle linjaukselle eritasoliittymän itäpuolella Kähäräntiestä alkaen. Uusi linjaus sijaitsee nykyisen valtatie eteläpuolella aina Hiisiöön asti. Hankkeen kokonaispituus on 26 km, josta Lahden alueella on noin 9 kilometriä. Koko hankkeeseen sisältyy 40 siltakohdetta, joista kaupungin alueella on kuusi.

Keskikaiteelliseksi parannettavilla ohituskaistajaksoilla hidasajoneuvoliikenne (alle 50 km/h) sekä jalankulku ja pyöräily on kielletty. Jalankulku ja pyöräily ohjataan rinnakkaistien yhteyteen. Valtatie poikki tulevat yhteydet järjestetään eri tasossa. Parannettavilla osuuksilla ei sallita yksityisten teiden liittymiä tai maatalousliittymiä, vaan liikenne kiinteistöille ohjataan rinnakkaistieverkon ja risteyssiltojen kautta.

Uudenkylän eritasoliittymä

Uudenkylän eritasoliittymää parannetaan rakentamalla linja-autopysäkit. Kouvolan suunnan pysäkkiä varten rakennetaan uusi erillinen pysäkkiramppi. Lahden suunnan pysäkki sijoitetaan nykyiselle rampille. Nykyiset ramppiliittymät parannetaan erikoiskuljetusten reitillä. Pysäkkien yhteyteen on suunniteltu pyöräpysäköintipaikkoja ja Kuivannontien varten liityntäpysäköintialue saattoliikennettä palvelemaan.

Kouvolantien (Mt 312) ja Hedelmätien liittymässä Kuivannontiehen (Mt 1711) parannetaan kaistajärjestelyin. Hedelmätie liitetään Kasvimaantien kohdalla nykyiseen valtatiehen. Kuivannontien varten rakennetaan uusi

valtatie ylittävä kevyen liikenteen silta. Se toimii yhteytenä uusilta pysäkeiltä Hedelmätien varteen nykyiselle raitille.

Arolan pysäköimisalue

Linniläntien ja Alakyläntien välille on suunniteltu Arolan pysäköimisalue, joka toimii myös poliisin tarkastuspisteenä. Pysäköimisalue mitoitetaan vähintään 10 henkilöautolle ja 7 perävaunulliselle kuorma-autolle.

Pysäköimistila mitoitetaan niin, että sitä voivat käyttää myös HCT-ajoneuvot. Mahdolliselle kioskitoiminnalle varataan tila ja alue varustetaan jäteastioin.

Tekniset ratkaisut

Valaistus

Valtatie valaistaan keskikaiteen alkamis- ja päättymiskohdissa pysäköimisalueiden, tasoliittymien sekä eritasoliittymien ja niitä risteävien väylien kohdilla, muuten pääväylää ei valaista. Uusi valaistus toteutetaan käyttämällä törmäysturvallisia pylväitä ja LED-valaisimia.

Kuivatus

Väylien pintakuivatus hoidetaan pääosin avo-ojin nykyisiin laskuoihin. Reunatuellisilla osuuksilla ja melukaiteiden kohdalla kuivatus hoidetaan tarpeen mukaan hulevesikaivoilla ja -viemäreillä sekä puolirummuilla.

Pohjavedensuojaus

Valtatielle toteutetaan pohjavesisuojaukset Lahdessa Nastonharju-Uusikylä B:n pohjavesialueelle sekä Iitissä Arolahden ja Tillolan pohjavesialueiden kohdille.

Nastonharjun-Uudenkylän pohjavesisuojaus tehdään koko pohjavesialueelle ja sen länsipuolelle, mistä on mahdollinen virtausyhteys Alimmaisen vedenottamolle. Tielinjan länsiosassa Uudenkylän ja Arolan alueella on todettu paineellista pohjavettä savikerrosten alla olevassa vettä johtavassa kerroksessa, mikä on otettava huomioon seuraavissa suunnitteluvaiheissa jo pohjatutkimuksia suunniteltaessa. Paineellisen pohjaveden alueella tien tasausta ei saa laskea. Jos tasausta muutetaan, on riittävillä lisäselvityksillä varmistettava, ettei paineellinen pohjavesi pääse hallitsemattomasti purkautumaan, jolloin pohjaveden pinta voi alentua haitallisesti laajallakin alueella.

Melusuojaus

Meluntorjunnan periaatteena on ollut suunnitella meluntorjuntaa kohteille, joissa keskiäänitasot voidaan meluntorjunnalla saada kustannustehokkaasti alle Vnp:n 993/1992 ohjearvojen. Ohjearvojen mukainen keskiäänitaso asumiseen käytettävillä alueilla on päiväaikaan 55 dB ja yöaikaan 50 dB.

Tiejakson melusuojaukset perustuvat ensisijaisesti meluvalleihin ja melukaiteisiin, meluaitoja käytetään hyvin vähän. Melusteiden ulkoasussa pyritään yksinkertaisuuteen ja selkeyteen. Melukaiteet toteutetaan betonirakenteisina. Meluaitoja tiejaksolle toteutetaan sekä yksittäisinä, että yhdistettynä meluvalliin. Meluaidat toteutetaan puurakenteisina ja ne verhoillaan sävyttämättömällä pystylaudoituksella, joka saa harmaantua luontaisesti.

Uusiomateriaalien käyttö

Valtatien parantamishankkeen laskelmat osoittavat, että hanke on massaylijäämäinen, eikä akuuttia tarvetta uusiomateriaalien käyttöön ole.

Tiesuunnitelmaa varten kuitenkin selvitettiin ne potentiaaliset uusiomateriaalit, joita voitaisiin käyttää valtatie 12 parantamisessa. Hankkeelle todennäköisesti saatavien uusiomateriaalien määrä on nyt tehdyn selvityksen mukaan 263 500 tonnia. Suuri osa materiaalista on lentotuhkaa tai suodatinhiekkää. Mahdollisesti lisäksi saatavien uusiomateriaalien määrä on 146 000 tonnia. Lentotuhkaa voidaan käyttää meluvalleissa ja penkereissä, ja sen käyttö vaatii yleensä ympäristöluvan.

Tieympäristö

Tieympäristön käsittelyn periaatteet perustuvat maisemajaksoihin ja niiden erilaisiin ominaispiirteisiin. Tavoitteena on sovittaa tie luontevasti olevaan maisemaan, topografiaan ja luontoon sekä vähentää tien aiheuttamia haittavaikutuksia. Tieympäristön ulkoasun osalta pyritään selkeään ja laatutasoltaan harkittuun kokonaisuuteen, joka on myös turvallinen, toimiva ja taloudellisesti ylläpidettävissä.

Tiemaisema on hyvin vaihtelevaa, jonka vuoksi myös tiealueen kasvillisuutta on käsiteltävä alueen ominaispiirteiden mukaisesti. Tieympäristön kasvillisuuden käsittelyssä pyritään selkeään ilmeeseen ja helpohoitaisuuteen alueen luontoarvot huomioiden.

Kulttuurimaisemajakso

Tien reuna-alueet pidetään avoimina nurmi- ja niittyverhousten avulla. Metsäsaarekkeiden yhteydessä voidaan käyttää puuistutuksia häivyttämään tierakennetta maisemassa. Meluvalleja ei korosteta maisemassa, niille kylvetään ensisijaisesti matalaa niittykasvillisuutta. Metsäsaarekkeisiin liittyville valleille voidaan tehdä puuistutuksia lieventämään tien ja vallien aiheuttamaa maisemahaittaa. Istutettavalla lajistolla tuetaan luonnon monimuotoisuutta.

Metsäjakso

Uuden tielinjauksen alta otetaan talteen metsänpohjaa ja sitä hyödynnetään luiskien ja tien reuna-alueiden verhoilussa. Meluvallit metsitetään ja lajiston tulee vastata alueella olevaa metsätyyppiä, erityisesti huomioitava Salpausselkä ja suoalueet. Luontoarvoja käsittävillä sekä eläinten kulkureitteinä toimiville alueille tehdään arvoon tai elinympäristöön perustuvat kohdekohtaiset ratkaisut.

Taajamajakso

Olevaa metsää säästetään mahdollisuuksien mukaan. Uudet istutukset viestivät saapumisesta taajamaan, ne koostuvat runkopuuryhmistä tai puuriveistä. Meluvallit nurmetetaan ja niiden muu kasvillisuus koostuu puuistutuksista. Tavoitteena on muita maisemajaksoja viimeistellympi ulkoasu.

Vaikutusten arviointi

Valtatien parantamisen vaihtoehtoja on tutkittu kahdessa eri ympäristövaikutusten arvioinnissa eli YVA-menettelyssä, joista toinen koski osuutta Uusikylä–Jokue (2005) ja toinen osuutta Hiisiö–Jokue–Suvioja (2007). YVA-menettelyiden suunnittelualueet ja vaihtoehdot olivat osin päällekkäisiä. Vuonna 2014 Hämeen ELY-keskus ilmoitti, ettei Uusikylä–Tillola tieosuudelle ole tarvetta laatia uutta ympäristövaikutusten arviointia.

Tiesuunnitelma pohjautuu valtatie 12 yleissuunnitelmiin välillä Uusikylä–Mankala ja Mankala–Tillola (2016), joissa on kuvattu, miten viranomaislausunnot YVA-selostuksista on otettu huomioon yleissuunnitelmien laadinnassa.

Hankkeen kustannusarvio ja kustannusjako

Hankkeen kustannusarvio on lausuntopyynnön mukaan n. 113,5 miljoonaa euroa. Kaupungin osuudeksi arvioidaan noin 2,9 M€, joka koostuu osuudesta Uudenkylän eritason liityntäpysäköinti- ja jalankulkujärjestelyihin ja sekä melusteistä ja niiden laatutason nostosta ja Uudenkylän kohdan linjausvaihtoehdosta.

Toteutusaikataulu

Hanke ei sisälly Väyläviraston vuosien 2022-29 toteutusohjelmaan.

Lahden kaupungin lausunto tiesuunnitelmasta Valtatien 12 parantaminen välillä Uusikylä-Tillola, Lahti ja Iitti

Lahden kaupunki pitää valtatie 12 parantamista välillä Uusikylä - Mankala erittäin tärkeänä ja kiirehtii se saamista valtion hankelistoille. Nykyisen valtatie 12 palvelutasossa ja liikenneturvallisuudessa on suuria puutteita ja sen liikenne aiheuttaa ympäristöhaittoja tienvarren asutukselle ja pohjavedelle.

Valtatie 12 osuudesta Joutjärvi-Uusikylä on tehty vuonna 2010 yleissuunnitelma, jota kaupunki myös kiirehtii edistämään tiesuunnitelmavaiheeseen ja edelleen toteutukseen. Yleissuunnitelmaan sisältyi myös ympäristövaikutusten arviointi.

ELY-keskus pyytää kaupunkia kiinnittämään huomiota seuraaviin asioihin tiesuunnitelmassa:

- Valtatie suoja-alue ulotetaan 30 metrin etäisyydelle lähimmän ajoradan keskiviivasta sekä maanteiden ja eritasoliittymien ramppien suoja-alue 20 metrin etäisyydelle ajoradan keskiviivasta. Suoja-alue voidaan osoittaa myös asemakaava-alueelle. Valtatie suoja-alueet otetaan huomioon maankäytön suunnitelmissa kuten asemakaavoituksessa ja rakennuslupakäsittelyssä.

- Valtatie 12 kuuluu 1.1.2019 alkaen valtakunnallisesti merkittävään runkoverkkoon. Runkoverkkoon kuuluvalla maantielle pääsystä voidaan määrätä vain tiesuunnitelmassa.
- Valtatielle 12 ja sen eritasoliittymien rampeille määrätään tiesuunnitelmassa liittymäkielto, ja niille sallitaan vain suunnitelman mukaiset liittymät. Muille maanteille sallitut yksityisteiden liittymät on esitetty hyväksymisehdotuksessa (asiakirja 1.3T) sekä yleis- ja suunnitelmakartoilla 2.1T ja 3T. Näille muille maantielle voidaan myöntää lupa uuden yksityisen tien liittymän tai maatalousliittymän tekemiseen vain perustellusta syystä.
- Tiesuunnitelmassa ei päätetä maanteiden maatalousliittymistä. Niitä koskevat huomautukset tulee osoittaa suoraan ELY-keskukselle.
- Maantien muuttuessa kaduksi valtion tienpitovastuu ja samalla tieoikeus lakkaavat vasta, kun kunnan tekemä kadunpitopäätös on tehty (MRL 86 a §, 1 mom.).

Lahden kaupunki ottaa kantaa seuraaviin asioihin:

- Tiesuunnitelmassa on riittävästi otettu huomioon alueellisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden toteutuminen kunnan alueella.
- Tiesuunnitelma sijoittuu Lahdessa Uudenkylän osayleiskaavan (hyväksytty Lahden valtuusto 12.3.2018, lainvoima 11.10.2018) alueelle. Tiesuunnitelman linjaus on Uudenkylän osayleiskaavan mukainen. Lahden valtuusto on 25.1.2021 hyväksynyt Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) ehdotuksen. Päätöksestä on valitettu Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Lahden yleiskaava 2030 ei ole lainvoimainen. Lahden yleiskaava 2030 ei tule kumoamaan voimaantullessaan Uudenkylän osayleiskaavaa, vaan osayleiskaavan merkinnät ja määräykset jäävät voimaan.

Tiesuunnitelma sijoittuu Lahdessa asemakaava-alueen ulkopuolelle. Uudenkylän taajaman kohdalla tiesuunnitelma rajoittuu asemakaava-alueeseen. Asemakaavoituksessa ei ole tapahtunut muutoksia

tiesuunnitelmaan rajautuvilla alueilla tiesuunnitelman laadinnan aikana.

Hedelmätien ja Kasvimaantien alueella on voimassa Uudenkylän rakennuskaava ja rakennuskaavan muutos U22 (hyväksytty Nastolan kunnanvaltuusto 17.8.1992).

- Tiesuunnitelman linjaus on Uudenkylän osayleiskaavan mukainen eikä yleiskaavaa ole tarvetta muuttaa tiesuunnitelman johdosta. Hedelmätien ja Kasvimaantien linjaus- ja liittymäjärjestelyt vaativat mahdollisesti kaavamutoksen. Kaupunki laatii tarvittavat kaavamutokset.
- Kaupunki vastaa suunnitelmien käsittelyprosessista hankkeen toteuttamisen edellyttämässä aikataulussa.
- Kaupungilla ei ole pääsääntöisesti huomauttamista tiesuunnitelmaan sisältyviin siltoihin, melusteisiin, tukimuureihin tai muihin merkittäviin rakenteisiin käyttöön lukunottamatta muistutuksiin esitettyjä vastineita.
- Kaupungilla ei pääsääntöisesti ole huomauttamista tiesuunnitelmaan sisältyviin asemakaava-alueen ulkopuolisiin maantien rakentamisen ajaksi varattaviin tienpitoaineen otto paikkoihin, sijoitusalueisiin ja niiden tieyhteyksiin, kiertoteihin, varastoalueisiin tai varattavien yksityisten teiden tekemiseen ja/tai käyttöön lukunottamatta muistutuksiin esitettyjä vastineita.
- Kaupungilla ei ole huomauttamista suunnitelmassa esitettyihin maanteiden hallinnollisen luokan muutoksiin tai lakkaamisiin.
- Lahden kaupunki hyväksyy Hedelmätien yksityistien (M1) muuttamisen maantiekse välillä Kuivannontie-Kasvimaantie.
- Kaupunki osallistuu maantien tekemisestä aiheutuviin rakentamis- ja kunnossapitokustannuksiin tiesuunnitelman kustannusarviossa ja kustannusjakoehdotuksessa (1.5T) esitetyllä tavalla. Hankkeen kokonaiskustannukset on arvioitu 113,49 miljoonaksi euroksi (MAKU ind. 101,8 ; 2015= 100, alv 0 %), josta Lahden kaupungin osuudeksi esitetään 2,88 miljoonaa euroa.
- Kaupunki on valmis luovuttamaan maantien tekemiseen tarvittavan omistamansa maa-alueen korvauksetta tietarkoituksiin.

- Lahden kaupunki vastaa edelleen maantien M1 valaistuksen omistuksesta ja hallinnasta väylän hallinnollisen luokituksen muutoksesta huolimatta.
- Kaupungilla ei ole huomautettavaa nykyisen valtatievalaistuksen purkamiseen Kotterontien (mt 14049) liittymän länsipuolen ja Ylämaantien (mt 14501) liittymän itäpuolen välillä mukaan lukien Kotterontien ja Ylämaantien alkuosien valaistus.

Tiesuunnitelman nähtävilläolo

Tiesuunnitelma on ollut nähtävillä 30 päivän ajan ELY-keskuksen tietoverkossa ja Lahti-Pisteessä ajalla 19.5.-18.6.2021. Nähtävilläolosta on kuulutettu ELY-keskuksen ja Lahden kaupungin tietoverkossa 19.5.2021.

Kaavat

Asemakaava

Uudenkylän rakennuskaava ja rakennuskaavan muutos U22 (hyväksytty Nastolan kunnanvaltuusto 17.8.1992). Ei sisälly suunnitelma-aineistoon.

Yleiskaava

Uudenkylän osayleiskaava Y-204 (hyväksytty Lahden valtuusto 12.3.2018, lainvoima 11.10.2018). Sisältyy suunnitelma-aineistoon.

Lahden yleiskaava 2030 (Y-203) (hyväksytty Lahden valtuusto 25.1.2021. Päätöksestä valitettu Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Kaava ei ole lainvoimainen. Kaava Y-203 ei kumoa voimaantulleessaan Uudenkylän osayleiskaavaa.) Ei sisälly suunnitelma-aineistoon.

Muistutukset

Tiesuunnitelmasta toimitettiin ELY-keskukseen 7 muistutusta.

1. Muistutus / [REDACTED]

Muistutus koskee osoitetta Kotterontie ■ ja yksityistien (Y86) sijaintia lähellä pihapiiriä.

Lahden kaupunki: Kiinteistön 532-409-■-■ poikki kulkee olemassa oleva metsäautotie ko. kiinteistön omalle pellolle ja ladolle. Tulisi tutkia mahdollisuus sallia rasitteena kulkuyhteys tätä kautta kiinteistön 532-409-■-■ pellolle ja ladolle. Ratkaisu vaatisi vain noin 50 m pituisen uuden tieyhteyden kiinteistöjen välille. Ratkaisusta ei aiheutuisi juurikaan kiertohaittaa kiinteistön 532-409-■-■ omistajalle, eikä ratkaisu aiheuta haittaa olemassa olevien asuinkiinteistöjen pihapiireihin, eikä viihtyvyydelle.

2. Muistutus / ■■■■■

Muistutuksessa esitetään valtatie meluesteen (Me13) jatkamista itään niin, että sen vaikutus ulottuu tilalle Rinnemaa 5:■.

Lahden kaupunki: Tiehankkeen ollessa massataloudeltaan ylijäämäinen, ylijäämämaat on mahdollisuuksien mukaan käytettävä kohteiden melunsuojauksissa ja maisemoinneissa läjittämisen sijaan. Jos ylijäämämaat ovat kelvollisia ja kohteessa maaperä mahdollistaa meluvallin rakentamisen, voisi tässä kohteessa tutkia meluvallin jatkamista muistutuksen mukaisesti. Vallin jatkaminen on perusteltua myös maisemallisista syistä Arolan peltoaukean alueella.

3. Muistutus / ■■■■■

Muistutus koskee maanomistajille esitettyä peltolohkojen vaihtoa, jota maanomistaja pitää epädullisena. Lisäksi muistutuksessa esitetään alikulun rakentamista valtatie ali niin, että kulku pellolle on mahdollinen, tai vaihtoehtoisesti valtatie linjauksen siirtoa.

Lahden kaupunki: Tiesuunnitelmassa ehdotettu tilusjärjestely on perusteltu. Alikulun rakentaminen on taloudellisesti kannattamaton asian ratkaisemiseksi. Kulkuyhteys uuden linjauksen eteläpuolelle jäävälle peltolohkolle on mahdollista vaihtoehtoisesti järjestää Kotterontien M2 kautta, mutta sekin on haasteellinen alueen ojien vuoksi.

4. Muistutus / [REDACTED]

Muistutus koskee Arolan pysäköimisalueen melusuojaus (Me15) riittävyttä Haarankylän nykyisen ja tulevan asutuksen suuntaan, ja siinä esitetään Arolan pysäköimisalueen siirtoa tasaisempaan maastokohtaan.

Lahden kaupunki: Meluntorjuntasuunnitelman mukaan esitetyllä meluvallilla (tsv +2 m) saavutetaan Haarankylän kohdalla riittävä meluntorjunta. Ilman meluntorjuntaa melunohjeavot ylittyisivät ennustetilanteessa. Pysäköimisaluetta ei ole mahdollista siirtää esitetyn mukaisesti. Idässä alue sijoittuisi Purusuon heikolle maaperälle ja lännessä maisemallisesti arvokkaalle peltoalueelle.

5. Muistutus / [REDACTED]

Muistutus koskee yksityistieyhteyden saamista Kotterontieltä Patahuhdan metsään Karhulantieltä esitetyn yhteyden (Y2) sijaan. Lisäksi esitetään meluesteen jatkamista valtatie eteläpuolella Patahuhdan tilan kohdalla paalulle 2800. Patahuhdan tilan kohdalla linjauksen tulisi sijaita vanhan valtatie mukaisesti, etteivät peltoalueet pirstoituisi.

Lahden kaupunki: Valtatie rakentamisen yhteydessä tilalle osoitetaan yksi kulkuyhteys yksityistien Y2 kautta. Pituusleikkauksen mukaan Y2 on suunniteltu tasaukseltaan palvelemaan hyvin myös raskasta liikennettä Patahuhdan tilalle.

Tiesuunnitelman mukainen valtatie linjaus on Päijät-Hämeen maakuntakaavan ja Uudenkylän osayleiskaavan mukainen. Patahuhdan peltojen pirstoutumisen vuoksi on esitetty tilusjärjestelyä. Esitetty järjestely on perustelua pitkän kiertohaitan vuoksi. Tilusjärjestelyjen toteutuessa Patahuhdan tilaan ei jäisi peltoja valtatie pohjoispuolelle.

Meluselvityksen mukaan melun ohjearvot eivät tule ylittymään tilan pihapiirissä ennustetilanteessa.

6. Muistutus / [REDACTED]

Muistutus koskee Osmonkivi-nimistä suometsäpalstaa 532-409-[REDACTED], jonka siunnettu tielinjaus halkaisee. Maanomistaja on kiinnostunut myymään palstan valtiolle puuston ja maan käyvän arvon mukaan. Muussa tapauksessa jäljelle jääville metsätilkuille on oltava kulkuyhteys.

Lahden kaupunki: Metsäpalstan osalta asia on hyvä ratkaista tilusjärjestelyjen kautta ja lunastamalla maa-alue valtiolle.

7. Muistutus / [REDACTED]

Muistutus koskee Linniläntieltä lähtevien yksityisteiden Y61 ja Y5 sijaintia, kantavuutta ja kuivatusta kosteassa maaperässä. Tiellä Y5 kuljetetaan henkilöautoliikenteen lisäksi raskaita viljakuormia. Lisäksi muistutuksessa esitetään rasiteoikeutta tielle Y5 metsänhoidollista syistä. Muistutuksessa esitetään myös valtatie pohjavedensuojausta ja Mallisen tilan vedenotossa käytettyä lähdekaivoa koskevia kysymyksiä.

Lahden kaupunki: Y61 ei ole suunniteltu väliaikaiseksi tieksi. Selänpään tilalle 532-409-1-445 kulkee muistutuksen mukaisesti olemassa oleva tieyhteys Linniläntieltä. Tämän tieyhteyden käyttömahdollisuus tulee varmistaa ja poistaa tarvittaessa suunnitelmasta yksityistie Y61.

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Y5 sijaitsee muistutuksen tekijän maalla, jolloin hänellä on oikeus tien käyttämiseen. Mahdolliset rasitetoimitukset tekee Maanmittauslaitos.

Lausunnon liitteet

1. Uudenkylän rakennuskaava ja rakennuskaavan muutos U22

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Liitteet

Nastola, Uusikylä rakennuskaava ja rakennuskaavanmuutos U22

Valtuustoaloite: Suunnitelma yhteistyössä VR:n, Matkahuollon ja Lahden kaupungin kanssa Matkakeskuksen terminaalin katososan suojaamiseksi säämuutoksilta ja miten kaukoliikenteen linja-automatkustajat voisivat paremmin hyödyntää rautatieasemarakennusta

980/00.01.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Projektipäällikkö Riitta Niskanen p. 050 559 4200

Päätös

Lautakunta päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi puheenjohtajan esityksestä. Palautusperusteena: Lautakunta edellyttää tarkemman kustannusarvion live-videonäytöstä ja infoseinästä sekä merkittävästi edullisemmasta vaihtoehdosta katokselle.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosan mukaisen vastauksen.

Käsittely

Asian käsittelyn yhteydessä lautakunta päätti yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi, puheenjohtajan esityksestä.

Palautusperusteena: Lautakunta edellyttää tarkemman kustannusarvion live-videonäytöstä ja infoseinästä sekä merkittävästi edullisemmasta vaihtoehdosta katokselle.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Tekninen- ja ympäristölautakunta päätti 27.4.2021/75§ palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi. Palautusperusteena: Lautakunta edellyttää konkreettisia toimenpide-esityksiä siitä, miten sääsuojaa voidaan lisätä ja sääsuojalle kustannusarviot.

Vastauksena valtuustoaloitteeseen esitetään, että kaupunki on laatinut esityksen odotustilan sääsuojauksen toteuttamisesta kaukoliikenteen terminaalikatokseen ja sen toteuttaminen olisi mahdollista aloittaa välittömästi sen jälkeen kun kohteelle on saatu rakennuslupa. Lisäksi edelleen tutkitaan niin live-videonäytön kuin yhtenäisen ”info-seinän” toteuttamismahdollisuutta odotusaulaan yhdessä Lahden Seudun Liikenteen, Matkahuollon sekä VR:n kanssa.

Matkakeskus kokoaa kaikki joukkoliikenteen palvelut yhteen.

Matkakeskuksen kaikille käyttäjille tarkoitettu lämmin ja säältä suojattu odotustila on rautatieasemarakennuksen aula istumapaikkoineen ja palveluineen. Aulassa on myös niin juna-, kaukoliikenne- kuin paikallisliikenteen aikataulunäytöt, joiden perusteella on mahdollista aikatauluttaa odotusaika laitureilla muutamiin minuutteihin.

Asemarakennus on valvottu tila ja odotusaula on auki päivittäin klo 05.30 – 23.15 välisen ajan.

Kaukoliikenneterminaalin katoksen sääsuojaavuutta on lähdetty tutkimaan Matkakeskuksen arkkitehdin ja rakennesuunnittelijan kanssa ja siihen on löydetty niin toiminnallisesti kuin kaupunkikuvallisestikin hyväksyttävä ratkaisu. Ehdotuksen mukaan laiturikatoksen eteläreunaan sijoitetaan uusi matalampi katos, joka antaa suojan niin penkillä istujille kuin seisten odottaville. Katos on 2.5m korkea, valaistu ja se noudattelee muodoltaan kuin materiaaleiltaan nykyistä terminaalikatosta. Kaupunkikuvaryhmä puoltaa esitettyä ratkaisua. Katos vaatii olemassa olevan takaseinämän

rakenteiden vahvistusta. Katoksen kustannusarvio on 426 000 euroa suunnittelukustannuksineen. Toteutus vaatii rakennusluvan.

Vaihtoehtoinen tai sääsuojausta täydentävä ratkaisu olisi toteuttaa odotusaulaan live-videokuvaa kaukoliikenteen laiturialueelta, jolloin linja-autojen tuloa pystyisi odotusaulassa seuraamaan reaaliajassa. Myös reaaliaikaisen aikatauluseurannan mahdollisuutta voidaan selvittää Kaukoliikennetoimijoilta. Kaukoliikenteen matkustajat voisivat kokea odotusaulan paremmin kaikille avoimeksi odotustilaksi, kun odotustilan niin juna-, kaukoliikenteen kuin paikallisliikenteen aikataulunäytöt sekä terminaalikentän näyttö olisivat esillä samalla infoseinällä. Odotustilan infoseinän järjestelyjä lähdetty selvittämään yhdessä Matkahuollon, VR:n ja Väyläviraston kanssa.

Matkahuollon lipunmyynnin sijoittuminen asemarakennukseen oli asetettu tavoitteeksi matkakeskuksen toteuttamisen yhteydessä, mutta Matkahuolto ei nähnyt tätä tuolloin omalta osaltaan mahdolliseksi. Nyt myös VR on lopettanut jo oman lipunmyyntitoiminnan asemalla. Matkahuollon ilmoituksen mukaan asiakaspalvelun osuus Askonkadun pisteellä on suhteellisen pieni ja henkilöstö työskentelee samalla myös rahdin puolella, joten asiakaspalvelun eriyttämistä rautatieasemalle ei nähdä mahdolliseksi. Sen sijaan sähköisten palveluiden käyttö on kasvanut ja kasvaa edelleen ja Matkahuollolla on käytettävissä Lahden alueella kymmeniä pisteitä pakettien tuontiin tai noutoon, mikä vähentää Askonkadun pisteen asiakaspalvelun osuutta edelleen.

Muutoksenhaku: muutoksenhakukielto

Toimenpiteet: Lautakunta: Kh, Kh: Kv

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Tiedoksi asian valmistelijalle

Liitteet

Lahden kaukoliikenneterminaalin sääsuoja, luonnos 15.9.2021

§ 40

Kadunpidon työohjelman 2021 tarkistaminen

6768/10.03.01.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

vs. katupäällikkö Jani Tuhkanen p. 050 559 4102

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin esittelijän tekemällä muutoksella perusteluosaan.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyy työohjelman muutokset sekä kirjaa ennusteen tiedokseen.

Käsittely

Asian käsittelyn yhteydessä esittelijä muutti työohjelmaa siten, että perusteluosassa oleva Matkakeskuksen säänsuojan toteuttaminen 450 000 € muutetaan seuraavasti: Matkakeskuksen säänsuojan suunnitteluvaraus 30 000 €.

Lautakunta hyväksyi yksimielisesti esittelijän esittämän muutoksen työohjelmaan.

Perusteluosa

Kaupunkiympäristön palvelualueen käyttösuunnitelma on hyväksytty lautakunnassa 26.1.2021 § 5. Käyttösuunnitelman yhteydessä on hyväksytty investointien työohjelma, josta kadunpidon vastuulla on kadunrakennuksen, ulkoliikuntapaikkojen sekä valaistukset osuudet.

Vahvistetun työohjelman tilanne esitellään kokouksessa.

Työohjelmassa mukana olevia hankkeita esitetään siirrettäväksi seuraavasti:

- Taivaanrannan alueen suunnittelu 200 000 €
- Fennianraitti ja Lindroosinpiha suunnittelu 100 000 €
- Pyhättömänmäen maastoportaat, varattu 140 000 €. Ei toteuteta tänä vuonna, suunnitteluun menee n 40 000 €
- Paasikivenkatu – Ståhlberginkatu suunnittelu 30 000 €
- Hennalan kasarmialueen rakentaminen, vuoden 2021 on varattu 4 000 000 € toteutuu n 3 500 000 €
- Tasangonpolun perusparannus, varattu 300 000 € toteutuu 150 000 €

Työohjelmassa olevilla nimeämättömillä varauksilla ja hankkeiden ylijäämillä on osin toteutettu tai valmistellaan seuraavien hankkeiden toteutusta ja suunnittelua. Näitä hankkeita ei ole ollut esillä tammikuun lautakunnassa:

- Rakokiven monitoimitalon raittien loppuun saattaminen n. 44 000 €
- Citicap pyörätien loppuun saattaminen n. 470 000 €
- Urheilukeskuksen ympyrän loppuun saattaminen n. 95 000 €

- suunnittelu n. 350 950 €

- Lukukatu n. 10 000 €

- Loviisankatu ja Salininkatu n. 30 000 €

- Herrasmanninkatu n. 49 000 €

- Sepänniemen ulkoliikuntapaikka n. 33 600 €

- Radiomäen kentän hankesuunnitelma ja juoksuratojen uusimisen
rakennussuunnitelma n. 40 200 €

- Lahdenkatu meluseinä n. 44 000 €

- Laturintie n 14 200 €

- Paskurinoja n. 15 950 €

- Suurmäen latusilta n. 85 000 €

- Malskin alueen läpikulun rauhoittaminen n. 29 000 €

Hankkeista jäävää ylijäämää esitetään käytettäväksi seuraaviin hankkeisiin
vuonna 2021, hankkeilla helpotetaan vuoden 2022 työohjelman valmistelua
raamiin:

- Mukkulan Skeittiparkin suunnittelun aloittaminen n. 60 000 €

- Vanhan raviradan pyöräilypuiston maan muokkaus n. 35 000 €

- Nastolan beach volley-kenttä 76 000 €

- Matkakeskuksen säänsuojan suunnitteluvaraus 30 000 €.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Toimenpiteet

-

§ 41

Kunnallistekniikan työohjelman 2022 aloitusluvut

6769/10.03.01.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

vs. katupäällikkö Jani Tuhkanen p. 050 559 4102

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä aloitusluvut perusteluosassa esitetyille hankkeille.

Perusteluosa

Kaupunkiympäristön palvelualueen käyttösuunnitelmaa vuodelle 2022 on valmisteltu kesän ja syksyn aikana. Työohjelmaluonnokseen 2022 esitettävien hankkeiden aloittamisen perusteluna syksyn aikana 2021 on taloudelliset syyt. Aloituslupaa haettavien projektien suunnitelmavalmius on erittäin hyvä ja projekti-insinööreillä on valmiudet käynnistää urakoitsijoiden valinta loppuvuoden aikana.

Työohjelmaluonnoksessa 2022 mukana olevista hankkeista esitetään aloitettavaksi urakoitsijan valinnan osalta seuraavia hankkeita:

- Ämmäläntien saneeraus n. 600.000 euroa

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

- Joutjoen putkisilta n. 500.000 euroa
- Suurmäen latusilta n. 600.000 euroa
- Niemenkadun silta n. 400.000 euroa
- Pysäkki- ja Lukukatu n. 235.000 euroa
- Herrasmanninkadun jatke n. 260.000 euroa
- Orimattilankadun liikennejärjestelyt (uuden koulun kohta) n. 850.000 euroa
- Alhonkatu/Alavankatu n. 248.000 euroa
- Radiomäen kentän juoksuratojen peruskorjaus n 470.000 €

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

-

§ 42

Sarvikadun katusuunnitelman hyväksyminen

658/10.03.01.00/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Toimistoinsinööri Elsa Keskiväli p. 044 4163 307

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä Sarvikadun katusuunnitelman (piirustukset 2021-23-101-K ja 2021-23-201-K).

Perusteluosa

Sarvikadun saneeraamiseksi on laadittu päivitetty katusuunnitelma. Katusuunnitelmassa on huomioitu erityisesti jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden turvallisuus sekä ajoneuvonopeuksien hillitseminen koulun ja asutuksen läheisyydessä. Sarvikadun saneeraus on ajankohtaista kadun huonon kunnon takia.

Sarvikatu sijaitsee Jalkarannan kaupunginosassa. Sarvikatu on kolmehaarainen katukokonaisuus, jonka haarat ovat päätyviä tonttikatuja. Alueella sijaitsee omakoti- ja kerrostaloasutusta, monitoimitalo Jalo sekä Jalkarannan seurakuntakoti. Sarvikadun kahden haaran kautta on ainoat

ajoneuvoyhteydet Jalkarannan monitoimitalo Jaloon, jossa sijaitsee mm. koulu, päiväkoti, kirjasto ja liikuntatiloja.

Sarvikadulla on voimassa oleva katusuunnitelma vuodelta 2010. Katusuunnitelmaa ei ole toteutettu. Voimassa oleva, toteuttamaton katusuunnitelma liitteenä.

Lahti Aqua saneeraa vesihuoltojärjestelmiä Sarvikadulla 2022 jonka yhteydessä katusaneeraus on tarkoitus toteuttaa. Nyt esitettävä katusuunnitelmaehdotus on tehty aiemman suunnitelman pohjalta, päivitettyinä nykyisten suunnitteluohjeiden mukaisesti.

Sarvikadun saneeraus on ajankohtainen kadun huonon kunnon takia. Sarvikadun alkuosa ja itähaara ovat vuoden 2019 kuntotutkimuksen mukaan kuntoluokaltaan huonoja ja länsihaara tyydyttävä. Kadun päällysteet ja osittain myös rakennekerroksia tulee uusia.

Sarvikadun katusuunnitelmassa on huomioitu erityisesti ajonopeuksien rajoittaminen, pysäköinnille varattujen katuosuuksien selkeyttäminen ja jalankulun sekä pyöräilyn turvallisuus koulun läheisyyden takia. Nykytilassa Sarvikadulla on pysäköinti sallittua leveällä ajoradalla, ja suojateitä ei ole kaikissa jalankulku- ja pyöräliikenteen ylityspaikoissa.

Sarvikadun ja Sarvikujan liittymä korotetaan ja ajorataan on suunniteltu sivuttaissiirtymä. Sarvikadun itähaaran suoralle osuudelle on suunniteltu korotettu ja kavennettu suojatie.

Sarvikadun leveys on 6m-5,5m, itähaaran loppuosan osalta 5m ja länsiosan kahden tonttiliittymän sisäänajon osalta 4m. Jalankulku- ja pyöräilyväylien leveys on 3-3,5m ja itähaaran jalkakäytävän leveys 2,5m.

Sarvikadun itähaaran päässä oleva kääntöpaikka muotoillaan selkeäksi ja kevyenliikenteen ja ajoneuvoliikenteen kulkuväylät kääntöpaikalla erotellaan.

Pysäköinnille on varattu paikkoja katualueelta huomioiden suojatiet, liittymät ja risteysalueet. Pysäköinnin siirtäminen ajoradalta rajatuille alueille helpottaa ajoratojen, jalkakäytävien ja yhdistettyjen jalankulku- ja pyöräilyväylien talvikunnossapitoa ja lisää liikenneturvallisuutta.

Nykyinen katuvalaistus suunnittelualueella uusitaan. Suunnittelualueen katuvihreää uusitaan poistamalla huonokuntoisia puita ja istuttamalla uusia.

Nyt nähtävillä ollut katusuunnitelma ei poikkea oleellisesti pysäköintipaikkojen tai ajoradan kaventamisen osalta voimassa olevasta, toteuttamattomasta katusuunnitelmasta.

Asianosaisten kuuleminen

Suunnitelmat ovat olleet nähtävillä 5.-18.8.2021 Palvelutori Kymppissä sekä kaupungin verkkosivuilla. Asianosaisia on tiedotettu nähtävillä olosta postitse ja kuulutus on julkaistu Uusi Lahti ja Nastola -lehdissä sekä kaupungin internetsivuilla ennen nähtävillä oloa.

Suunnitelmasta saapui viisi muistutusta nähtävillä oloaikana. Osa muistutuksista oli osoitettu samaan aikaan nähtävillä olleelle liikenteenohjaussuunnitelmalle. Katusuunnitelmaa koskien saapui nähtävilläolokaudena myös ePalautteita koskien katusuunnitelmaa. EPalautteisiin vastattiin palautekanavan kautta. Lisäksi saapui yksi muistutus myöhässä.

Ensimmäisessä muistutuksessa katusuunnitelmaa pidettiin ehdottoman kannatettavana ja toivottiin nopeaa toteutumista. Muistutuksessa pyydettiin huomioimaan nykyinen aurausta hankaloittava vuoropysäköinti talvisin.

Pysäköinnille ei varata tilaa uudessa katusuunnitelmassa enää kadun molemmille puolille, jolloin vuoropysäköinti talvisin poistuu ja kunnossapito helpottuu. Pysäköinti muistutuksen jättäjän mainitsealla katuosuudella Sarvikatu 14-16 tullaan järjestämään vain kadun eteläpuolella.

Toisessa muistutuksessa vastustettiin kadun varren pysäköintipaikkojen vähentämistä ja kadun kaventamista. Kunnossapidon nähtiin heikentyvän kadun kaventamisen myötä.

Sarvikatu 4-6 pihaan johtavan osuuden pysäköintipaikkojen poisto nähtiin huonona ratkaisuna ja kadun toiselle reunalle toivottiin lyhytaikaista pysäköintiä vieraspaikoiksi.

Vieraspaikkojen järjestäminen on ensisijaisesti kiinteistöjen vastuulla. Nähtävillä olevan suunnitelman jälkeen suunnitelmaan on lisätty kaksi pysäköintipaikkaa Sarvikatu 4-6 johtavalla osalle katua.

Ajoradan kaventaminen ei vaikeuta kunnossapitoa. Kaventamisen johdosta katualueelle saadaan lumitilaa ajoradan ulkopuolelle. Ajoradan kaventamisen myötä pysäköinti voidaan järjestää ajoradan ulkopuolelle huomioiden suojateiden ja liittymien näkymät. Nykyinen sallittu ajoratapysäköinti Sarvikadulla haittaa osittain kunnossapitoa. Ajoradan kaventaminen ja pysäköinnin siirtäminen merkityille paikoille on osa liikenneturvallisuuden parantamista alueella, jossa ajonopeuksien tulee olla hiljaisia koulun läheisyyden takia.

Kolmannessa muistutuksessa kannatettiin suojateitä ja hidasteita.

Ajoradan kaventaminen ja kadunvarsipysäköinnin vähentäminen nähtiin kuitenkin huonona asiana. Muistutuksessa ei nähty tarvetta katuvihreän lisäämiseksi katualueella. Muistutuksessa myös tiedusteltiin suunnitelmasta puuttuvaa Sarvikadun 4-6 vieraille osoitettua parkkipaikkaa.

Ajoradan kaventaminen ja parkkipaikkojen sijoittaminen merkitysti on osa liikenneturvallisuuden parantamista. Ajoradan leveys on suunniteltu normaalien tonttikatujen mukaisesti. Aiemmin ajoradalla ollut lumitila ja pysäköinti osoitetaan osittain ajoradan ulkopuolelle. Ajoradan kaventamisella saadaan suojateiden ylitysmatkat lyhyemmiksi ja turvallisemmiksi ja rajaamalla pysäköinnin osoitetuille paikoille, näkemät suojateille riittäviksi.

Taloyhtiöille varatut vieraspaikat tulee sijoittaa kiinteistöille. Sarvikatu 4-6 johtavalla osalla katualuetta varataan tilaa pysäköinnille.

Viheralueita ei lisätä aiempaan. Katuvihreä on osa kaupunkiympäristöä, vaikka ympärillä olisi metsää.

Neljännessä muistutuksessa toivottiin, ettei kadunvarsipysäköintiä vähennetä vieraspaikkojen vähyyden takia.

Vieraspaikkojen järjestäminen kuuluu ensisijaisesti kiinteistöille. Katualueelle varataan tilaa lyhytaikaiselle pysäköinnille.

Viidennessä muistutuksessa otettiin kantaa kadun kaventamiseen ja kadunvarsipysäköinnin poistamiseen. Sarvikatu 1 ja 3 saavutettavuuden nähtiin huononevan.

Sarvikatu 3 kiinteistön kohdalla ajoradan leveys on 6m ja Sarvikadun päässä sijaitsevan Sarvikatu 1 johtavan ajoradan leveys on 4m. Sarvikatu 2:lle, jolle

voi ajaa samaa 4m leveää ajorataa pitkin, on myös toinen tonttiliittymä.
Näkymät katualueella ovat hyvät ja 4m leveä ajorata kahdelle kiinteistölle johtavalla päättyvällä kadulla on suunnitteluohjeiden mukainen.
Jalankulku- ja pyöräilyväylää kiinteistöjen kohdalla levennetään, jolloin kevyenliikenteen turvallisuus paranee.

Pysäköinti ajoradalta tullaan rajoittamaan ja osoittamaan katualueella varatuilla osuuksille kunnossapidon ja liikenneturvallisuuden parantamiseksi.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Toimenpiteet

Ote: asianaosaiset, kunnallistekniikka, Lahti Aqua

Liitteet

Sarvikatu voimassaoleva katusuunnitelma 2010
Sarvikatu Katusuunnitelmaehdotus
Sarvikatu Muistutukset

§ 43

Vastaus valtuustoaloitteeseen talviharjausmenetelmästä

2203/00.01.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupungininsinööri Mika Lastikka p. 050 63891

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää antaa kunnallistekniikan valmisteleman vastineen vastauksenaan valtuustoaloitteeseen todeten, että harjausmenetelmän kehittämistä kävelyn- ja pyöräilyn ns. baanaverkolla jatketaan toistaiseksi.

Perusteluosa

Lahden perussuomalaiset ry valtuustoaloitteessaan 8.3.2021 esittää seuraavaa:

Lahden pyöräteiden puhtaaksi sulattaminen harjaaminen kallista ja tarpeetonta

Aihe

Lahden kaupunki on ryhtynyt erilaisiin hankkeisiin tämänvuotisen Euroopan ympäristöpääkaupunki -nimikkeen merkeissä. Yksi näistä on

muutamien pyöräteiden sulattaminen formaattikemikaalilla ja näiden väylien harjaaminen lumesta asvalttipintaan saakka.

Seuraukset

Formaattiliuos on ympäristöystävällinen liukkaudenestoon käytettynä, mutta aiheuttaa likaantumishaittoja jalkineille, pyörille ja koirien jaloille. Tätä likaantumista kulkeutuu julkisiin tiloihin, koteihin, pyörävajoihin, kotipoluille ja suksiladuille. Katujen harjaaminen lumesta puhtaaksi talviaikana aiheuttaa huomattavia käyttökustannuksia työ- ja konetuntien osalta. Lisäksi talviaikainen harjaus kuluttaa kalustoa huomattavassa määrin ja aiheuttaa korjauskustannuksia.

Näkemys

Lahden Perussuomalaiset ry:n kaupunginvaltuustoryhmä pitää joidenkin pyörätienlinjausten talviaikaista kemiallista sulattamista ja koneharjausta asvalttipintaan saakka tarpeettomana. Runsas liuosmäärä on likaantumisen osalta haitallista. Sulana pitämisen kustannukset ovat merkittävästi korkeammat kuin normaalissa kevyen liikenteen lumenaurauksessa ja lisää siten tarpeettomasti kaupungin kadunhoidon kuluja.

Pyörätie on turvallinen talviaikana lumipintaisena, jos polkupyörässä on vähintään eturenkaassa nastoitus ja pyörätien hiekoitukseen käytetään materiaalia, joka ei puhkaise renkaita. Perussuomalaiset pitävät ylimitoitettuna Lahden kaupungin ratkaisua pitää osaa kaupungin pyöräteistä täysin sulana talviaikana ja olosuhteissa. Kustannukset ja likahaitat huomioiden toimintaa ei voi perussuomalaisten mielestä pitää järkevänä.

Aloite

Lahden Perussuomalaiset ry:n kaupunginvaltuustoryhmä ehdottaa, että pyöriteiden liuottaminen ja puhtaaksi harjaus asfalttipintaan saakka lopetetaan tämän talvikauden jälkeen, koska edut ja haitat on punnittu tarpeeksi talvikauden 2020-2021 kokeilun perusteella ja lopulliset kustannukset kilometriä kohden ovat tiedossa. Näin ollen tämän kaltaista kevyenliikenteen huoltoa ei ole syytä jatkaa tulevina talvina. Huomio ja kustannukset tulee kiinnittää ennen kaikkea tehokkaampaan lumenauraukseen ja lumikasojen poiskuljettamiseen sekä jäisten katukäytävien hiekoittamiseen.

Vastaus aloitteeseen:

Kävelyn- ja pyöräilyn pääreittien kunnossapidon kehittäminen perustuu kaupungin voimassa olevaan strategiaan. Kunnossapidon harjausmenetelmä hankkeena on ollut palvelualueen strateginen kärkihanke harrastustakuu ja arkiliikuntaosiossa usean vuoden ajan.

Harjausmenetelmä on ollut myös osana palvelualueen perusteluissa ympäristöpääkaupunkihankkeessa. Talvikunnossapidon ja harjausmenetelmän kehitystyöhön käytetyt resurssit raportoidaan Ympäristöministeriölle, kun vastaanotamme hankkeelle valtion avustusta.

Harjausmenetelmä vaatii tuekseen kemiallisen liukkaudentorjunnan. Liukkaudentorjuntamateriaalia käytetään alkutalven mustilla jäillä, usein ennakkoon ennen lumisadetta ja pääsääntöisesti lumen harjauksen jälkeen, jotta kunnossa- ja puhtaanapitolain mukainen liikenteellisesti tyydyttävä turvallinen taso saavutetaan varmasti. Lahdessa on seurattu keskustan alueella pohjaveden laadun tilanteen kehittymistä jo vuosien ajan. Sairaalanmäen tarkkailupisteessä kloridin pitoisuus saavutti vuonna 2018 tason 110 mg/l. Talousvesiasetuksen soveltamisohjeissa on kloridipitoisuudelle asetettu arvoja eri näkökulmista. On tiedossa, että

klorideja on makeissa pintavesissä yleensä alle 10 mg/l. Soveltamisohjeiden mukaan kloridin laatutavoite talousvedelle on enintään 250 mg/l, mikä perustuu arvioituun makukynnykseen. Korroosio-ongelmien välttämiseksi on kuitenkin pyrittävä selvästi pienempään kloridipitoisuuteen.

Kloridipitoisuuden tulisi olla vähemmän kuin 25 mg/l, elleivät veden muut ominaisuudet vähennä kloridin haitallista vaikutusta. Todettakoon, että vuoden 2018 jälkeen, kun Lahden kaupunki päätti lopettaa keskustassa suolan käytön, kloridin määrä Sairaalanmäen tarkkailupisteessä ei ole enää kasvanut. Ja edelleen on tiedossa, että ympäristönsuojelulain 17 § asettaa tärkeälle pohjavesialueelle pohjaveden laadun pilaamiskiellon. Kloridi kertyy pohjaveteen ja maaperään, tutkimuksin on osoitettu, että formiaatti hajoaa maaperään joutuessaan eikä sen vuoksi toimi kloridin tavoin.

Vesi on iso osa Lahtea ja Lahden kaupunkikonsernia. Päivittäin nautittu juomavetemme perustuu pohjaveden käyttöön, vesistömme toimivat laajasti kaupunkilaisten virkistyskäytössä ja onhan tiedossa, että pohjaveteen perustuvaa seudullisesti työllistävää teollisuutta sijaitsee saman arvokkaan pohjavesivarannon kyljessä. palvelualueen valinnoilla on pyritty parantamaan em. tärkeiden toimintojen laatua ja varmistamaan niiden tulevaisuus.

Talvikausi 2017–2018

Talvikaudella keskustan kunnossapitourakan ajoratojen kemiallisessa liukkaudentorjunnassa siirryttiin suolankäytöstä formiaattipohjaisiin materiaaleihin. Talvikauden jälkeen kerättiin palautetta kunnossapidon tekijöiltä. Talvikauden koettiin olleen haasteellinen, mm. aurauskertoja oli erittäin paljon (yli 30 kpl). Kunnossapidon koettiin kuitenkin onnistuneen hyvin. Asukaspalautteiden määrissä ei ollut kasvua, liikennöitsijöiltä ei vastaanotettu negatiivista palautetta ja tilaajan valvonta oli tyytyväinen.

Katujen koettiin myös olleen kuivempia kuin aikaisempina talvina. Polanneongelmaa ei ollut: tiehöylää (tiekarhua) ei käytetty olleenkaan, alusterillä pärjättiin hyvin. Formiaattirakeen epäsäännöllinen muoto auttoi raetta pysymään paremmin väylillä kuin natriumkloridi -rakeet. Rakeisten formiaattituotteiden materiaalin käytön etuna suolaan verrattuna oli myös liukkaudentorjunnan pitkäaikaisuus (isompi raekoko) ja materiaalin pitkäkestoisempi vaikutus. Materiaalin pitkävaikutteisuutta kuvaa se, että ko talvena oli usein tilanteita, jolloin kemiallisen liukkaudentorjunnan uusintakerroille ei keskustan urakka-alueella ollut tarvetta. Samaan aikaan ajoratojen suolauskierroksia oli jouduttu toteuttamaan muilla urakka-alueilla.

Talviharjauspilotti talvikaudella 2019–2020

Kevytväylien talviharjausta on kokeiltu Lahdessa ensimmäisen kerran pilottitalvena 2019–2020 silloisen hoidonjohtourakan toimesta (HJU Keskusta 2015–2020). Tuolloin käsittelyssä oli reitti Matkakeskukselta Apilakadulle. Poikkeuksellisen lauha talvi ei antanut mahdollisuutta saada hoitomenetelmästä todellista tietoa kevyen liikenteen väylästä. Talvikaudelta ei vastaanotettu menetelmästä, käytetystä sulatuskemikaalista tai lieveilmiöistä vastustavaa palautetta.

Uuden hoitourakan laatulupaus

Kunnallistekniikka aloitti syksyllä 2019 uuden keskustan hoidonjohtourakan (HJU Keskusta 2020–2025) hankinnan valmistelun. Hankinnan valintaperusteet ja -kriteerit vahvistettiin teknisen ja ympäristölautakunnan kokouksessa asiantuntijaesittelyn kera 12.11.2019. Valintaan otettiin hinnan lisäksi laatulupaukset. Näistä yksi oli kevytväylien talviharjaukseen liittyvä lupaus n. 20 km matkalle. Parhaat yhteispisteet sai Destia Oy tarjouksellaan, jossa he lupasivat toteuttaa kaikki laatulupaukset.

Urakoitsijan valinnan jälkeen allekirjoitettiin urakkasopimus ja käynnistettiin hoitosuunnitelman laatiminen. Talven 2020–2021 talviharjausreitit pyrittiin valitsemaan niin, että halutessaan asukkaat voivat kulkea myös kadun vastakkaisella puolella eli ns. normaalin talvihoidon piirissä olevalla väylällä. Tähän päästiin lähes koko verkolla pl. Aleksanterinkatu (kadun pohjoisreunassa kulkee vain jalkakäytävä; pyöräily kielletty) ja Mannerheiminkadulla (kevytväylä on vain toisella puolella katua). Koska Lahdessa on tällä hetkellä vain vähän aitoja pyöräväyliä, talviharjatut kevytväylät palvelivat myös kävelijöitä (pl. Aleksanterinkatu). Saadun palautteen mukaan useat ikäihmiset siirtyivät ulkoilemaan muulta katuverkolta nimenomaan sulanapidetylle katuverkolle. Harjausmenetelmästä luopuminen kesken sopimuskauden on hankintalain vastainen kielletty sopimusmuutos.

Palautteeseen reagoiminen

Talvikaudella 2020–2021 kaupungin kunnossapito joutui todella vahvan arvostelun kohteeksi. Valitsemamme menetelmän koettiin liikaavan vaatteita, sen arvioitiin tuottavan ongelmia lemmikeille ja edelleen ongelmaksi nousi liian ajautuminen kiinteistöihin. Myös polkupyörien koettiin likaantuvan ja kesällä tulleen palautteen perusteella myös ruostuvan normaalia enemmän. Positiivista palautettakin vastaanotettiin. Matkalaukkuja oli helpompi vetää Matkakeskuksen lähialueella, kolmipyörälläkin oli kiva liikkua, kävely koettiin esteettömäksi ja pyöräilykin oli kivaa. Menetelmän ympärille rakennettiin Oulun tyyppinen whatsapp-ryhmä. Ryhmään kuuluu edustajia tilaajalta, pää- ja aliurakoitsijoilta sekä joitain aktiivisia talvipyöräilijöitä. Ryhmän tarkoitus on seurata pääasiassa talviharjattavien väylien tilannetta ja antaa kunnossapidolle suoraa palautetta. Kyseisen ryhmän palaute on ollut positiivista ja yhdessä on pyritty parantamaan toimintaa. Talviharjattavilla

väylillä kulkeneet kävelijät ja pyöräilijät ovat näyttäneet lukuisia kertoja peukkua tai tervehtineet koneen kuljettajille, jotka ovat olleet väyliä kunnossapitämässä.

Palautteisiin haettiin heti niiden ilmaantuessa tietoa materiaalin toimittajan kanssa yhdessä. Materiaali on itsessään täysin vesiliukoinen ja pestävissä pois pinnoilta vedellä ja yksinkertaisilla pesuaineilla. Formiaatin sulattamassa vedessä voi olla kuitenkin mukana esimerkiksi kadusta tai liikenteestä tulleita epäpuhtauksia ja ne aiheuttavat likaantumisen. Tassuongelmaa esiintyi kovilla pakkasilla, mutta ei kaikilla väylillä kulkeneilla koirilla. Kuten suola, myös formiaatit voivat aiheuttaa rikkoontuneella iholla ärsytystä ja kirvelyä. Mikäli koiralla on atooppinen iho, ihoärsytyksellä saattaa olla matalampi kynnyks. Tassuistakin formiaatti on pestävissä pois. Lähes kaikilla talviharjattavilla katuosuuksilla on tarjolla myös reittivaihtoehto, jossa talvikunnossapito on toteutettu perinteisesti: auraamalla ja hiekoittamalla. Formiaattituotteet saivat talven aikana sosiaalisen median keskusteluissa jopa myrkyn maineen. Formiaattituotteita ei ole luokiteltu kuitenkaan haitallisiksi, eivätkä ne sisällä vaarallisia ainesosia. Koska tuotteita ei ole luokiteltu vaarallisiksi, niistä ei tarvitse tehdä kemikaali-ilmoitusta Tukesille.

Talvikausi 2021–2022

Keväällä 2021 tehdyn palautekyselyn ja talven aikana saadun palautteen perusteella talviharjattavaa reittiä muutettiin tulevaa talvea varten. Muutoksiin ajoivat nimenomaan kiinteistöjen asukkailta ja kivijalkayrityksiltä tullut palaute sohjon kulkeutumisesta liike- ja asuintiloihin. Muutoksen johdosta kantakaupungin läpi johtaneet Vesijärvenkadun reitti (väli Aleksanterinkatu-Lahdenkatu) sekä

Lahdenkadun reitti (Rauhankatu-Mukkulankatu) poistettiin talviharjauksen piiristä. Lisäksi Tapparankadun osalta reitti siirrettiin kadun eteläreunasta pohjoisreunaan. Lisäyksenä talviharjausreittiin tulivat Uudenmaankadun kevyenliikenteenväylää Apilakadun risteyksestä etelään (lisäys noin 300 m; muutoksen jälkeen harjattava reitti ulottuu Eteläinen kehätie -sillan yli) sekä reitti Hämeenlinnantieltä Veikko kankkosenraitin ja Salpausselänkadun kautta nk. jäähallinympyrään (Svinhufvudinkatu).

Kaluston kuluminen

Harjausmenetelmässä koneen kulkunopeus on alhaisempi kuin auratessa. Tiedossamme ei ole, että harjamenetelmään osallistuneessa kalustossa olisi ollut normaalista enempää kulumista tai korjaustarvetta.

Tulevat toimet

Kaupunkitekniikka ja hoidonjohtourakoitsija ovat aloittaneet selvityksen koneiden kehittämiseksi etenkin sulatuskemikaalin menekin seuraamiseksi ja kulutusmäärän säättämiseksi. Lisäksi selvitetään, voidaanko aura-harjalaite -yhdistelmää yhdistää nykyistä paremmin traktorikalustoon. Kehityskeskustelussa nousi esiin viime talven kovien pakkasjaksojen tilanne, josta negatiivinen palaute aiheutui. Ajouradoilla liikenne kuivattaa pakkasjaksojen aikana kadun pinnan ja sen vuoksi uusintakierroksille ei ole tarvetta. Kävelyn- ja pyöräilyn reiteillä sen sijaan liikenne ei saa aikaan samaa efektiä. Kaliumformiaatin sulatuskyky muihin materiaaleihin verrattuna yli 20 asteen pakkasilla on ylivoimainen. Kemikaalin teho kuitenkin pikkuhiljaa vähenee, jolloin väylälle on vaarassa syntyä kosteutta, joka on edelleen vaarassa jäätyä. Em. johdosta kuluneen talven pakkasjaksolla alkoi kaliumformiaatin lisäyskierre, jolloin väylät olivat kovillakin pakkasilla pitkään kauttaaltaan kosteina. Nykyinen urakoitsija on osoittanut olevansa motivoitunut harjausmenetelmän ja työtapojen

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

jatkuvaan kehittämiseen. Uskomme, että myös pakkaskauden ongelmaan on löydettävissä kustannustehokas ratkaisu yhteistyössä urakoitsijan ja materiaalitoimittajan kanssa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: Kh

Khv: Kv

§ 44

Valtuustoaloite: Hiekattomat kevyenliikenteen väylät

978/00.01.01.03/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Kaupungininsinööri Mika Lastikka p. 050 63891

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta merkitsee valtuustoaloitteen tiedokseen ja päättää antaa vastauksenaan valtuustoaloitteeseen perusteluosassa esitetyn todeten, että Lahdessa ei oteta käyttöön mahdollisuutta jättää osa kaduista tai niiden osista, kuten jalkakäytävistä ilman liukkaudentorjuntaa.

Perusteluosa

Valtuutettu Jouni Kaikkonen ja 3 muuta valtuutettua 25.1.2021:

”Teen valtuustoaloitteen, jossa Lahdessa kokeillaan tiettyjä kevyenliikenteen pätkiä kokonaan hiekoittamatta tai pätkiä, joissa toinen puoli väylästä on hiekoitettu ainoastaan. Nyt ei ole mitään mahdollisuutta lapsiperheenä liikkua talvivälineillä, kuten potkukelkalla, pulkalla tai suksilla edes lyhyttä kauppamatkaa, jolloin tulee mentyä sitten autolla. Tavoitteena on saada ihmisiä liikkumaan enemmän ja hiilijalanjälkeä pienemmäksi. Kokeilua voidaan toteuttaa mm. paikoissa missä menee molemmin puolin

ajotietä kevyenliikenteenväylä tai kevyenliikenteenväylä on tarpeeksi leveä. Myöskin hiljaisempia päättyviä autoteitä voisi hyödyntää talviliikkumiseen olemalla hiekoittamatta niitä koko tien leveydeltä. Nyt tilanne on se, että tasaisetkin autotienpätkät ovat täysin umpeen hiekoitettuja.”

Vastaus aloitteeseen:

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta antaa raamit talvikunnossapidolle kaduille ja katuihin liittyville jalkakäytävillä sekä erillisille kevyen liikenteen väylille. Kadun kunnossapito käsittää ne toimenpiteet, joiden tarkoituksena on pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuorokaudenaika sekä eri liikennemuotojen, kuten moottoriajoneuvoliikenteen, jalankulun ja polkupyöräilyn, tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys. Kadun kunnossapito käsittää myös ne toimenpiteet, jotka talvella ovat tarpeellisia. Näitä toimia ovat mm. lumen ja jään poistaminen, kadun pinnan pitäminen tasaisena sekä liukkauden torjuminen. Laki antaa kunnalle mahdollisuuden päättää, jos liikenteelle ei aiheudu huomattavaa haittaa, että määrätty katu tai kadun osa pidetään talvella kunnossa vain osittain taikka että määrättyllä kadulla tai kadun osalla ei torjuta liukkautta, jotta sitä voidaan käyttää kelkalla kulkemiseen. Liukkauden torjumatta jättämisestä on kuitenkin ilmoitettava.

Mikäli Lahdessa halutaan jättää osa väylistä talvella ilman liukkaudentorjuntaa, vaatii se voimassa olevan hallintosäännön ja delegointipäätösten perusteella katupäällikön päätöksen asiasta.

Päätöksessä tulee ykilöidä ne väylän osat, joilla talvikunnossapitoa ei tulisi toteuttamaan kaikkien kunnossapidon tuotteiden osalta. Lain mukainen vaade siitä, että liukkauden torjunta jätetään toteuttamatta, vaatii asiasta varoittavien liikennemerkkien asentamisen maastoon. On hyvä muistaa, että kunnossa- ja puhtaanapitolaki tuo mukanaan kaksi vastuuta. Vahingonkorvausvastuu koskee kaupunkia ja kunnossapidossa se on ns. ankara vastuu. Näyttötaakka vahinkotapauksissa on aina kaupungilla, ts. kaupungin on osoitettava toimineensa riittävän huolellisesti. Toinen vastuu on rikosoikeudellinen vastuu, jota tällä hetkellä kantaa katupäällikkö. Em. sysitä katupäälliköllä on velvollisuus järjestää kunnossapito ja huolehtia, mikäli liukkaudentorjuntaa ei osalla väylistä toteutettaisi, että mm. merkinnät maastossa ovat jatkuvasti kunnossa.

Aloitteen valmistelun yhteydessä on pyydetty muilta isoilta kaupungeilta tietoa, ovatko he tätä aloitteessa esiin nostettua lain mahdollisuutta käyttäneet? Vastauksia saatiin 8 kaupungista, huonojen kokemusten perusteella kaikissa kaupungeissa on kokeilusta luovuttu. Ongelmaksi on koettu etenkin esteellisten liikkujien asema ja se, että vaikkapa ilkvallan johdosta varoittavia merkkejä poistuu katuverkolta.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lautakunta: Kh

Kh: Kv

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 29.09.2021

§ 45

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Kaupunkikehitysjohtaja Alho Olli

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta merkitsee asiat tiedokseen.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

Kaupunkiympäristölautakunnan alaisten viranhaltijoiden
viranhaltijapäätökset ajalta 24.8. – 21.9.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 29.09.2021

§ 46

Muut asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Lautakunta päätti pitää yhdessä kaupunginhallituksen kanssa asunto- ja maapoliittisen iltakoulun 1.12.2021 klo 16.30

Lautakunta päätti pitää turvallisuuteen liittyviä asiantuntijaesittelyjä 17.11.2021 kokouksen yhteydessä.

Lautakunta kävi keskustelua liikenneturvallisuudesta.

Lautakunta kävi keskustelua Myllysaaren ja kaupungin yhteistyöstä.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 29, § 30, § 31, § 35, § 37, § 38, § 39, § 43, § 44, § 45, § 46

Lahden kaupunki

MUUTOKSENHAKUKIELTO

oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 32, § 33, § 36, § 40, § 41

Lahden kaupunki

OIKAISUVAATIMUSOHJE, kunnallisasiat

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksistä, jotka koskevat virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (Laki kunnallisesta viranhaltijasta 50 §).

Oikaisuvaatimusviranomainen

Asianomainen viranomainen/toimielin (mainittu päätöksessä/otteessa)

Yhteystiedot

Lahden kaupunki / kirjaamo

Postiosoite: PL 202, 15101 Lahti

Käyntiosoite: Lahden Palvelutori, Lahti-Piste, Kauppakeskus Trio, 2. krs,
Aleksanterinkatu 18

Lahti-Pisteen aukioloaika: 8.00–18.00, **oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä oikaisuvaatimus on jätettävä kuitenkin kirjaamon (= viraston)**

aukioloaikana eli klo 15.00 mennessä, jotta se katsotaan ajallaan
saapuneeksi
puh. 03 814 2214
Sähköposti: kirjaamo(at)lahti.fi

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä ja muussa tapauksessa seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Oikaisuvaatimusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen sekä sen tekijä ja yhteystiedot. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle oikaisuvaatimusaajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä riippumatta tavasta, jolla se toimitetaan. Jos

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 34

nro 5

Lahden kaupunki

VALITUSOSOITUS, kunnallisasiat

Valitusoikeus ja valitusperusteet

Vaikutuksiltaan vähäisenä pidettävästä asemakaavan muutoksesta valituksen voi tehdä ne, joiden oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Alueellisella ympäristökeskuksella ja muulla viranomaisella on toimialaansa kuuluvissa asioissa valitusoikeus. Valitusoikeus on myös maakunnan liitolla ja kunnalla, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia. Rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan on myös valitusoikeus.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, toimitelmin on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen. Pelkästään kunnan jäsenyyden perusteella valitusoikeutta ei ole silloin, kun kyse on vaikutuksiltaan vähäisenä pidettävästä asemakaavan muutoksesta.

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten
asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika ja sen alkaminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta.
Kaavan hyväksymistä koskevan päätöksen katsotaan tulleen kaikkien
valitukseen oikeutettujen tietoon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun
pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen
kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen
vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei
kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos
puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän
yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen
vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- 2) selvitys pöytäkirjan nähtävillepanopäivästä, ellei asia muutoin ilmene asiakirjoista
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksut

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja

nro 5

oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta.

Kaupunkiympäristölautakunta
Pöytäkirja
Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 42

nro 5

Lahden kaupunki

VALITUSOSOITUS, hallintovalitus

Valitusoikeus

Päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika ja sen alkaminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä

kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Annettaessa päätös asianosaiselle tiedoksi hänen suostumuksellaan sähköisenä viestinä hänen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Tuomioistuinmaksut

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta.